b05
ACADEMY

Käyttöohje

bernette
SWISS DESIGN

Sisällysluettelo

TÄRKEÄT TURVAOHJEET 5

Tärkeää tietoa 7

1 My bernette 9

1.1 Koneen osat 9
Kone edestä 9
Kone ylhäältä 10
Kone takaa 11

1.2 Tarvikkeet 11
Koneen vakiovarusteet 11
Yhteenveto: Paininjalat 12

1.3 Neula, lanka, kangas 13
Neulat, yhteenveto 14
Neula- ja lankayhdistelmä 15
Neulan yksityiskohtien tiedot 16
Langan valinta 16

2 Valmisteluvaiheet 17

2.1 Liitännät ja virran kytkeminen 17
Koneen liittäminen sähköverkkoon ja jalkasäätimen kytkeminen koneeseen 17
Virran kytkeminen koneeseen 17
Jalkasäädin ohjaa ompelunopeutta 17

2.2 Lankatappi 18
Vaaka lankatappi 18
Toinen lankatappi 18

2.3 Vapaavarsi 19

2.4 Ompelutaso ja tarvikekaappi 19

2.5 Syöttäjän nostaminen ja laskeminen 20

2.6 Apupöydän käyttö 20

2.7 Neula 21
Neulan nostaminen ja laskeminen 21
Neulan vaihtaminen 21
Neulan asennon säätäminen 22

2.8 Paininjalka 23
Paininjalan nostaminen ja laskeminen 23
Paininjalan vaihtaminen 23
Paininjalan puristuksen säätö 24
Sormisuojuksen kiinnittäminen paikalleen 25

2.9 Langoitus 26
Langoituksen valmistelu 26
Ylälangan pujotus 26
Langoitus kaksoisneulalla ompelua varten 30
Kolmoisneulan langoitus 30
Alalangan puolaus 31
Alalangan langoitus 33
Alalangan nostaminen ylös 34

3 Luovaa ompelua 36

3.1 Ompeleen valitseminen 36

3.2 Ompeleiden editointi 37
Ompeleen leveyden säätö 37
Tikinpituuden asetus 37
Ylälangan kireyden säätö 37
Hienosäädön asettaminen 38

3.3 Päättely 39

3.4 Automaattipäättely 39

3.5 Paksujen kohtien ompelu 40

3.6 Kulmien ompelu 41

3.7 Takertuvien kankaiden ompelu 41

4 Hyötyompeleet 42

4.1 Hyötyompeleiden yhteenveto 42

4.2 Suoraommel 43

4.3 Vetoketjun ompelu 44

4.4 Piilovetoketjun ompelu 45

4.5 Vahvistettu suoraommel 46

4.6 Vahvistettu siksak 47

4.7 Superstretch 47

4.8 Kolmiaskel-siksak 47

4.9 Käsivarainen parsinta 48

4.10 Reunojen huolittelu 49

4.11 Kaksois-overlock 50

4.12 Vari-overlock-ommel 51

4.13 Kapea reunatikkaus 51

4.14 Leveä reunatikkaus 51

4.15 Reunatikkaus reunaohjainta käyttäen 52

4.16 Helmakäänteiden ompelu 52

4.17 Kapean sauman ompelu 53

4.18 Piilo-ompeleen ompelu 54

4.19 Näkyvän päärmeen ompelu 55
4.20 Yhdistävän tasosauman ompelu 55
4.21 Harsinta 55

5 Koristeompeleet 56

5.1 Yhteenveto koristeompeleista 56
5.2 Tikkitiheyden muuttaminen 57
5.3 Poimutusompeleet 57
Poimuttaminen 57
Smokkipoimutus 57
5.4 Siirtymäpistot 58
Yhdistävä sauma fagottiompeleella 58
Yhdistävä sauma kaksois-overlockilla 59
5.5 Reunojen huolittelut 59
Simpukkareuna vari-overlock-ompeleella 59
Simpukkareuna satiiniompeleella 60

6 Napinlävet 61

6.1 Yhteenveto napinlävistä 61
6.2 Napinläven merkitseminen 61
6.3 Napinläven pituuden määrittäminen 61
6.4 Napinläven vahvistaminen 61
6.5 Koeompelun tekeminen 62
6.6 Automaattinapinläven ompelu 62
6.7 Napinläven aukileikkaaminen 64
6.8 Nappien kiinnitys 64

7 Tilkkutyöt 65

7.1 Yhteenveto tilkkuilijan ompeleista 65
7.2 Applikointi 65
7.3 Käsivarainen tikkaus 65
7.4 Tilkkutyön ompelu 66

8 Ylläpito ja puhdistus 68

8.1 Syöttäjän puhdistaminen 68
8.2 Sukkulan puhdistaminen 69
8.3 Neulatangon voitelu 70

9 Vianetsintä 72

10 Tekniset tiedot 74

11 Liite 75

11.1 Yhteenveto ompeleet 75
Ompeleet 75

Sisältö 76

TÄRKEÄT TURVAOHJEET

Noudata seuraavia turvaohjeita, kun käytät konettasi. Lue ohjekirja huolella ennen koneen käyttöä.

VAARA!

Vältä sähköiskun vaara:

- Älä jätä konetta ilman valvontaa silloin kun se on kytkettynä sähköverkkoon.
- Kytke kone irti sähköverkosta heti käytön jälkeen ja aina ennen puhdistusta.

Suojaudu LED-ompeluvalon häikäisyltä:

- Älä katso suoraan LED-lamppuun, äläkä myöskään millään optisella laitteella (esim. suurennuslasilla). LED-ompeluvalo kuuluu turvallisuusluokkaan 1M.
- Kun LED valo on vahingoittunut ja lakkaa toimimasta, ota yhteyttä bernette jälleenmyyjään.

VAROITUS

Noudata tarkoin seuraavia ohjeita:

- Käytä koneessa sen mukana toimitettua virtajohtoa. Virtajohtoa USA ja Kanada: Älä kytke pistoketta NEMA 1-15 sähköverkkoon, jonka jännite ylittää 150 volttia.
- Käytä konetta vain tässä ohjekirjassa kuvattuun tarkoitukseen.
- Käytä konetta ainoastaan kuivassa tilassa.
- Älä käytä konetta kosteassa tilassa tai kosteissa olosuhteissa.
- Älä käytä tätä konetta leikkikaluna. Valvo lapsia, kun he ovat koneen lähellä tai käyttävät konetta.
- Konetta voivat käyttää yli 8-vuotiaat lapset. Henkilöt, joiden fyysiset, aisteihin liittyvät tai henkiset kyvyt ovat alentuneet, voivat käyttää konetta ainoastaan silloin kun heidän koneen käyttöä valvotaan tai he ovat saaneet opastuksen koneen vastuulliseen käyttöön ja ovat tietoisia mahdollisista koneen käyttöön liittyvistä riskeistä.
- Huolehdi, että lapset eivät leiki koneella.
- Älä anna lasten suorittaa puhdistusta tai muita ylläpitotoimia ilman valvontaa.
- Älä koskaan käytä konetta, jonka virtajohto tai pistoke on vaurioitunut, kone ei toimi moitteettomasti, kone on pudonnut tai vaurioitunut tai pudonnut veteen. Ota yhteyttä lähimpään valtuutettuun bernette-huoltoon jatkotoimenpiteitä varten.
- Käytä ainoastaan valmistajan suosittelemia lisätarvikkeita.

- Älä koskaan käytä konetta, jos sen tuuletusaukot ovat tukossa. Pidä koneen tuuletusaukot puhtaina nukasta, pölystä ja kankaan palasista.
- Älä laita mitään esineitä koneessa oleviin aukkoihin.
- Älä laita mitään esineitä jalkasäätimen päälle.
- Käytä aina jalkasäädintä tyyppiä KD-2902/KD-1902 tässä koneessa.
- Älä käytä konetta tilassa, jossa on käytössä aerosoli (spray) tuotteita tai muita räjähdysalttiita aineita.
- Pidä sormet pois liikkuvista osista. Noudata erityistä huolellisuutta neulan alueella.
- Älä vedä tai työnnä kangasta ompelun aikana. Tämä saattaa aiheuttaa neulan katkeamisen.
- Kun suoritat toimenpiteitä neulan alueella – kuten neulan langoitus tai vaihtaminen, sukkulan langoitus tai paininjalan vaihtaminen – kytke virta pois koneesta kytkemällä pääkytkin asentoon «0».
- Älä käytä vääntyneitä neuloja.
- Käytä aina alkuperäistä bernette pistolevyä. Väärä pistolevy saattaa aiheuttaa neulan katkeamisen.
- Katkaise virta koneesta painamalla virtakatkaisin asentoon "0" ja irrota pistoke pistorasiasta. Älä irrota pistoketta pistorasiasta johdosta vetämällä, tartu pistokkeeseen ja vedä.
- Irrota kone aina sähköverkosta, jos koneen kuoria avataan tai irrotetaan, koneen voitelun ajaksi tai muiden tässä ohjekirjassa mainittujen toimintojen suorittamiseksi.
- Kone on varustettu kaksoiseristyksellä (paitsi Yhdysvallat, Kanada ja Japani). Käytä ainoastaan alkuperäisiä varaosia. Tutustu ohjeisiin kaksoiseritettyjen laitteiden huollosta.
- Normaalissa käytössä koneen äänitaso ei ylitä 80 dB (A).

2023-06 FI 5020205.00A.09

Tärkeää tietoa

Ohjekirjan saatavuus

Pikaopas toimitetaan koneen mukana.

- Säilytä pikaopas turvallisessa paikassa koneen lähellä siten, että se on aina tarvittaessa kätevästi käytössä.
- Voit ladata kattavan käyttöoppaan uusimman version osoitteesta www.bernette.com.
- Jos annat koneen jonkun muun käyttöön, huolehdi, että pikaopas on koneen mukana.

Asianmukainen käyttö

Tämä bernette kone on tarkoitettu kotikäyttöön. Se vastaa tässä ohjekirjassa mainittujen ja kuvattujen kirjontatarvikkeiden ja materiaalien sopivuudesta. Kaikki muu käyttö katsotaan epäasialliseksi. BERNINA ei vastaa koneen väärästä käytöstä aiheutuvista vahingoista.

Tarvikkeet ja toimituslaajuus

Tässä käyttöohjeessa käytetään havainnollistamiseksi esimerkkikuvia. Kuvissa näkyvät koneet ja tarvikkeet eivät aina vastaa koneesi mukana tulevia tuotteita. Tässä ohjekirjassa mainitut tarvikkeet saattavat vaihdella maittain. Mainittuja tai näytettyjä tarvikkeita, jotka eivät kuulu toimituslaajuuteen, voi ostaa lisätarvikkeina valtuutetulta bernette-jälleenmyyjältä. Lisätarvikkeita löydät osoitteesta www.bernette.com.

Teknisten syiden ja tuotteen parantamisen vuoksi koneen tarvikkeisiin ja toimituslaajuuteen voidaan tehdä muutoksia milloin tahansa ja ilman ennakkoilmoitusta.

Kaksoiseristettyjen laitteiden huolto

Kaksoiseristetyssä laitteessa on maadoituksen sijasta kaksi eristysjärjestelmää. Siihen ei saa lisätä mitään maadoittavia osia. Kaksoiseristetyn laitteen huolto vaatii järjestelmän perinpohjaista tuntemusta. Huolto- ja korjaustöihin saa käyttää ainoastaan alkuperäisiä varaosia. Kaksoiseristetty laite on merkitty kahdella sanalla: «Double insulation» tai «double-insulated».

Koneessa voi myös olla symboli kaksoiseristyksen merkkinä.

Ympäristön suojelu

BERNINA on sitoutunut ympäristön suojeluun. Pyrimme vähentämään ympäristön kuormitusta kehittämällä jatkuvasti tuotteidemme ympäristöystävällisyyttä parantamalla niiden tuotantoteknologiaa.

Koneessa olevassa tarrassa on yliviivatun jäteastian kuva. Tämä tarkoittaa, että käytöstä poistettua konetta ei saa hävittää kotitalousjätteen mukana. Vääränlaisen hävittämisen seurauksena voi vaarallisia aineita joutua pohjaveteen ja sitä kautta ruokaketjuumme ja siten vahingoittaa terveyttämme.

Kone tulee toimittaa veloituksetta sähköisten ja elektronisten laitteiden keräyspisteeseen, tai kierrätyksen kautta uudelleen käyttöön. Selvitä missä lähin keräys- tai kierrätyspaikka sijaitsee. Kun ostat uuden koneen, sen myyjä on velvollinen ottamaan vanhan koneesi vastaan veloituksetta ja hävittämään sen lain edellyttämällä tavalla.

Jos koneessa on käyttäjän henkilökohtaisia tietoja, ne tulee poistaa ennen koneen luovuttamista.

Symbolien selitykset

⚠ VAARA	Merkitsee erittäin suurta vaaraa, joka johtaa vakaviin vammoihin tai mahdollisesti jopa kuolemaan, jos vaaraa ei pystytä välttämään.
⚠ VAROITUS	Merkitsee keskisuurta vaaraa, joka voi johtaa vakaviin vammoihin, jos vaaraa ei pystytä välttämään.
⚠ VAROITUS	Merkitsee pientä vaaraa, joka voi johtaa vähäisiin tai keskisuuriin vammoihin, jos vaaraa ei pystytä välttämään.
ILMOITUS	Merkitsee vaaraa, joka voi johtaa aineellisiin vahinkoihin, jos vaaraa ei pystytä välttämään.

1 My bernette

1.1 Koneen osat

Kone edestä

1	Puolansuojus	8	Päättelyvipu
2	Pistolevy	9	Langankireyden säätöpyörä
3	Paininjalka	10	Langannostaja
4	Ompeluvalo	11	Tikinpituuden valitsin
5	Neulalangoitin	12	Ompeleen valitsin
6	Napinläpivipu	13	Ompelutaso ja tarvikekaappi
7	Lankaleikkuri		

Tarvikekaappi

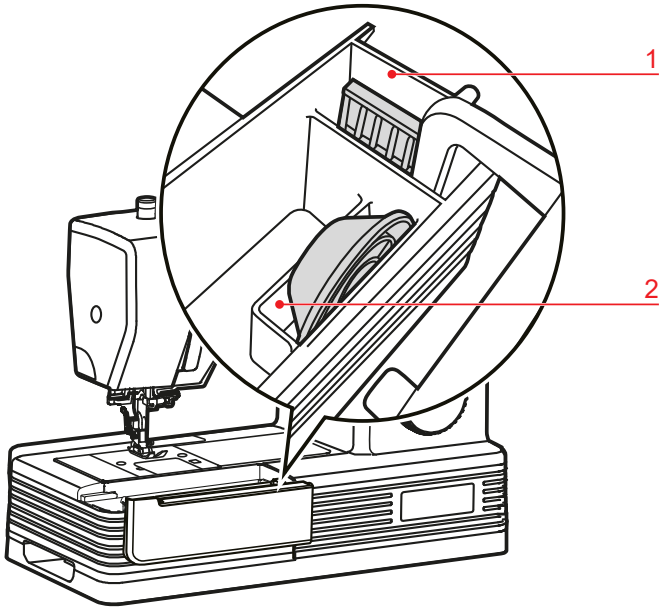

1 Lokero neuloille

2 Lokero lankarullan pidikekiekolle

Kone ylhäältä

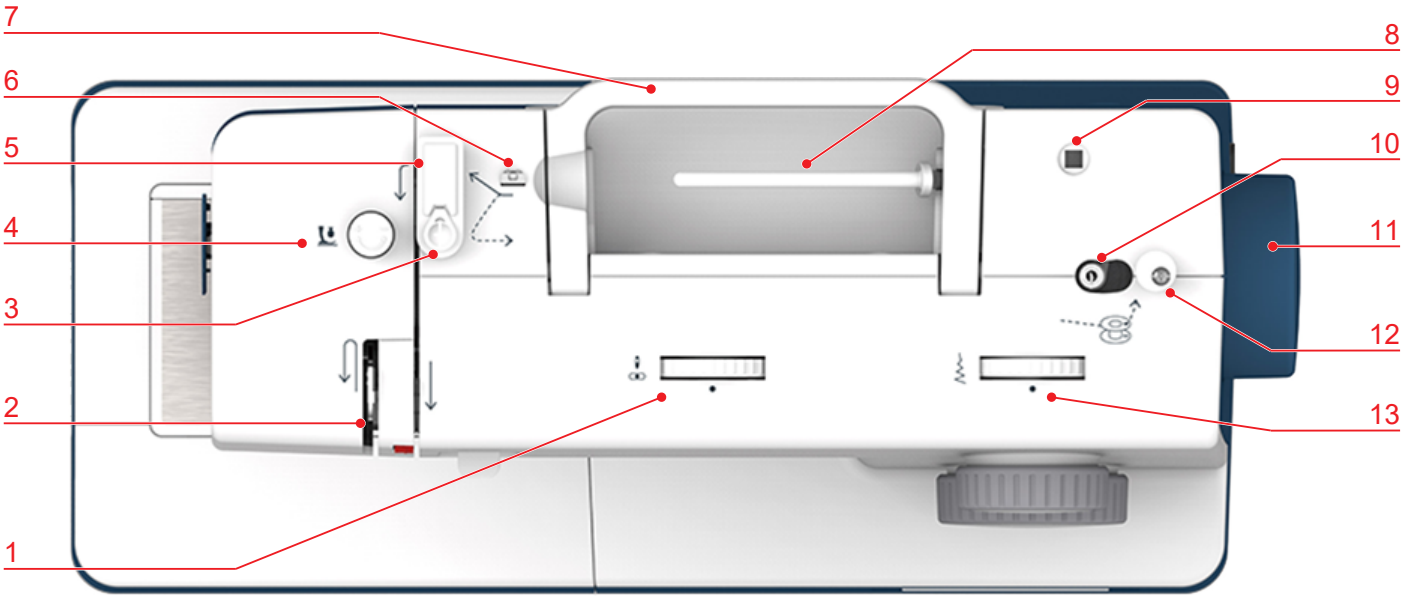

1 Neulan sijainnin säädin
2 Langannostaja
3 Puolauksen esikiristin
4 Paininjalan puristuksen säädin
5 Langan esikiristin
6 Langanohjain
7 Kantokahva
8 Lankatappi
9 Aukko toiselle lankatapille
10 Puolausyksikkö
11 Käsipyörä
12 Puolausyksikön pysäytin
13 Ommelleveyden säädin

2023-06 FI 5020205.00A.09

Kone takaa

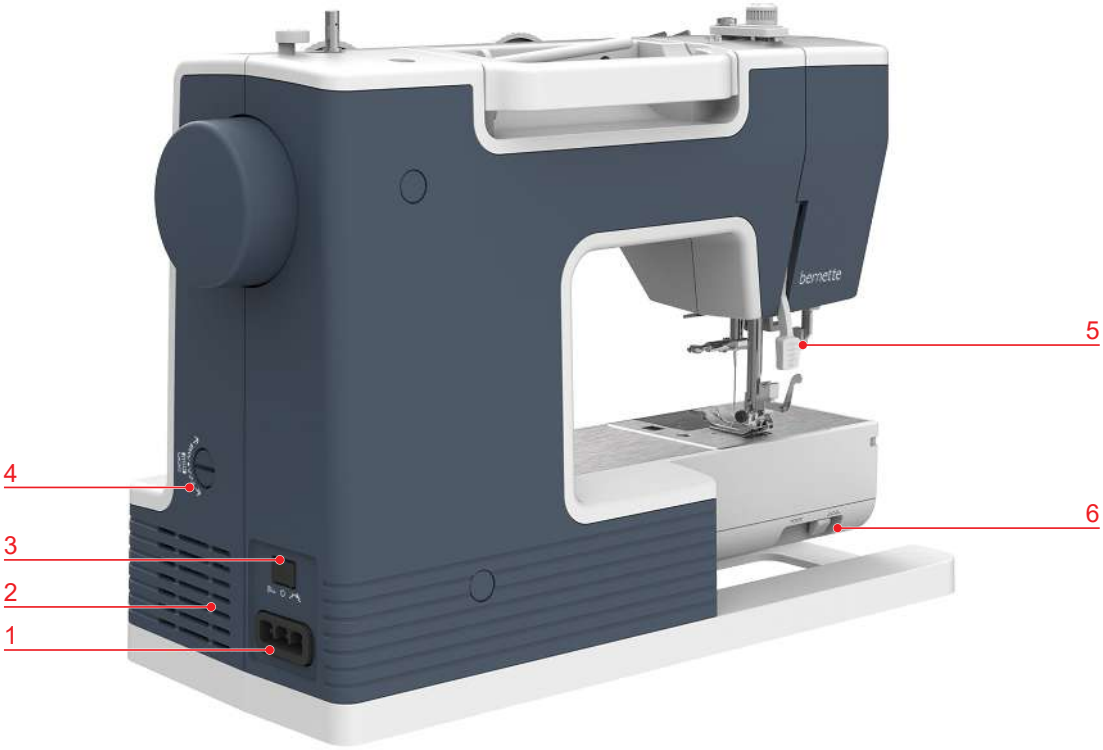

1	Virtajohdon/jalkasäätimen liitäntä	4	Hienosäädön säätöpyörä
2	Tuuletusaukot	5	Paininjalan nostin
3	Pääkytkin nopeuden rajoituksella	6	Syöttäjän kytkin

1.2 Tarvikkeet

Koneen vakiovarusteet

Lisää tarvikkeita on osoitteessa www.mybernette.com/accessories.

Kuva	Nimi	Kuva	Nimi
	Puola (3 kpl)		Toinen lankatappi
	Lankaverkko	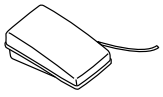	Jalkasäädin ja virtajohto
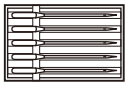	Neulalajitelma	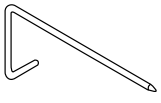	Reunaohjain

Kuva	Nimi	Kuva	Nimi
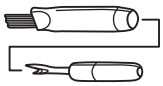	Suti ja ratkoja		Öljyannostelija
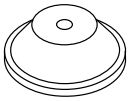	Lankarullan pidikekiekko, suuri (1 kpl)	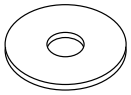	Lankarullan pehmuste
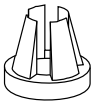	Lankarullan pidikekiekko, pieni (1 kpl)	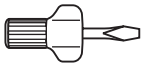	Ruuvitaltta
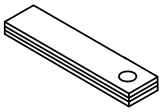	Korkeudentasoituslevyt	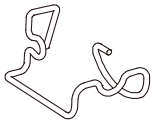	Sormisuojus
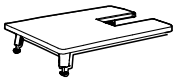	Apupöytä		

Yhteenveto: Paininjalat

Kuva	Nimi	Käyttötarkoitus
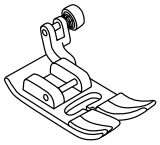	Siksak-jalka	Erilaisten käytännöllisten ja koristeellisten ompeleiden ompeluun sekä saumojen ompeluun.
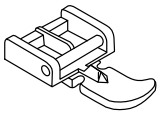	Vetoketjujalka	Vetoketjujen ompeluun.
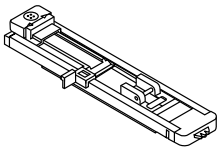	Automaattinapinläpijalka	Napinläpien ompeluun punoslangalla vahvistettuna tai ilman.
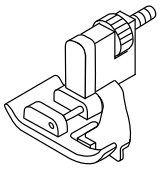	Piilo-ommeljalka	Piilo-ommelsaumojen ompeluun
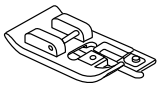	Overlock-jalka	Overlock-tyylisten ompeleiden ompeluun sekä huolitteluun kankaan reunan yli.

2023-06 FI 5020205.00A.09

Kuva	Nimi	Käyttötarkoitus
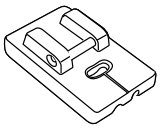	Piilovetoketjujalka	Piilovetoketjujen ompeluun.
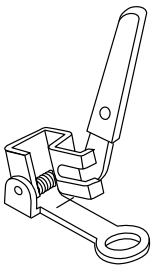	Parsinta-/kirjontajalka	Kirjontaan, käsivaraiseen parsintaan ja tikkaukseen.
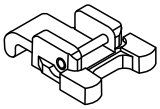	Napinkiinnitysjalka	Erikokoisten 2- tai 4-reikäisten nappien ompeluun.
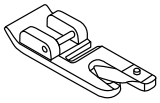	Saumausjalka	Kaksinkertaisesti taitettujen saumojen ompeluun.
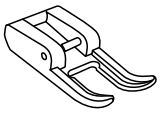	Avoin koruommeljalka, läpinäkyvä	Napinläpisaumojen ompeluun, applikointiin ja koristeompeluun.
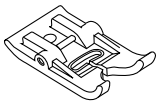	Siksak-jalka, luistava pohja	Erilaisten käytännöllisten ja koristeellisten ompeleiden ompeluun. Takertuvien materiaalien, kuten nahan, muovin, vinyylin tai vastaavan, ompeluun.
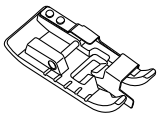	Reunaommeljalka	Reunojen, saumojen ja käänteiden tikkaukseen. Reunan kanssa samansuuntaisten ompeleiden ja saumojen ompeluun. Pitsien tai nauhojen ompeluun.

1.3 Neula, lanka, kangas

Käytössä neula kuluu ja tylsyy. Siksi neula täytyy vaihtaa säännöllisesti. Kun neula on ehjä ja terävä on ommel moitteeton. Yleinen sääntö on: mitä ohuempi lanka sitä ohuempi neula. Oheisessa taulukossa kuvatut neulat ovat koneesta riippuen vakiovarusteita tai lisätarvikkeita.

- Neulakoot 70, 75: ohuille kankaille.
- Neulakoot 80, 90: keskipaksuille kankaille.
- Neulakoot 100, 110: paksuille kankaille.

Neulat, yhteenveto

Kuva	Neulan nimi	Neulan ominaisuudet	Käyttötarkoitus
☒	**Yleisneula (universal)** 130/705 H 70-110	Hieman pyöristetty kärki	Kaikki luonnonkuitu ja synteettiset kankaat (kudotut ja neulotut).
	Trikoo-/joustoneula 130/705 H-S 75, 90	Keskikokoinen pallokärki, erilainen silmän muoto	Trikoot, erilaiset neulokset ja joustavat kankaat.
	Jersey-/kirjontaneula 130/705 H SUK 70-100	Keskikokoinen pallokärki, suuri silmä	Kudotut ja neulotut kankaat. Kirjontaan.
	Farkkuneula 130/705 H-J 80-110	Ohut terävä kärki, vahvistettu kanta	Paksut kankaat, kuten farkku ja markiisi.
	Nahkaneula 130/705 H LR 90, 100	Leikkaava kärki (LR = kolmisärmäinen kärki)	Kaikki nahat, vinyyli, tekonahka, muovi, kerni.
	Microtex-neula 130/705 H-M 70-110	Erityisen terävä, ohut kärki	Mikrokuitukankaat ja silkki.
	Tikkausneula 130/705 H-Q 75, 90	Vähän pyöristetty ohut kärki	Suoraommel, päällitikkaus.
	Kirjontaneula 130/705 H-E 75, 90	Pieni pallokärki, erittäin suuri silmä ja syvä lankaura varressa	Kirjonta kaikille luonnon- ja tekokuiduista tehdyille kankaille.
☒	**Ohuiden materiaalien neula** 130/705 H SES 70, 90	Ohut pallokärki	Hienoille kudotuille ja neulotuille kankaille. Kirjontaan hienoille ja herkille kankaille.
	Metafil-neula 130/705 H METAFIL 80	Erittäin pitkä silmä (2 mm) jokaisessa koossa	Ompeluun tai kirjontaan metallilangoilla.
	Cordonnet-neula (päällitikkaus) 130/705 H-N 70-100	Erittäin pitkä silmä (2 mm) jokaisessa koossa	Päällitikkaus paksulla langalla.

2023-06 FI 5020205.00A.09

Kuva	Neulan nimi	Neulan ominaisuudet	Käyttötarkoitus
☒	**Sulkaneula** 130/705 H WING 100-110	Leveä neula (sulka)	Piilo-ompeleen ompelu.
☒	**Kaksoisneula** 130/705 H ZWI 70-100	Neulaväli: 1,0/1,6/2,0/2,5/ 3,0/4,0	Näkyvät käänteet joustaviin kankaisiin, hiuslaskokset, koristeompelu.
☒	**Stretch-kaksoisneula** 130/705 H-S ZWI 75	Neulaväli: 2,5/4,0	Näkyvät käänteet joustaviin kankaisiin, hiuslaskokset, koristeompelu.
☒	**Kaksoissulkaneula** 130/705 H ZWIHO 100	Neulaväli: 2,5	Erikoisefektit reikäompeleisiin.
☒	**Kolmoisneula** 130/705 H DRI 80	Neulaväli: 3,0	Näkyvät käänteet joustaviin kankaisiin, hiuslaskokset, koristeompelu.

Neula- ja lankayhdistelmä

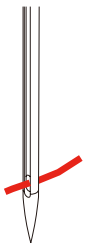	Neula- ja lankayhdistelmä on oikea silloin kun lanka kulkee esteettä neulan varren urassa ja menee helposti neulan silmästä läpi. Langalla voidaan ommella optimaalisesti.
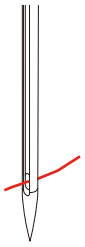	Lanka voi katketa ja ompeleessa on hyppytikkejä, jos lanka on liian ohut käytettävään neulaan, uraan jää liikaa väljyyttä.

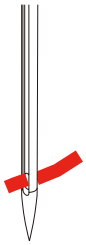	Lanka voi katketa tai rispaantua jos lanka on liian paksu käytettävään neulaan, ei mahdu liikkumaan vapaasti neulan varren urassa, eikä mahdu kunnolla neulan silmään.

Neulan yksityiskohtien tiedot

130/705 on yleisin kotikoneissa käytettävä neulajärjestelmä, esimerkki tässä on stretch-neula.

	130/705 H-S/70 **130** = Kannan pituus (1) **705** = Litteä kanta (2) **H** = Varren ura (3) **S** = Kärjen muoto (tässä keskikokoinen pallokärki) (4) **70** = Neulan koko 0,7 mm (5)

Langan valinta

Täydellisen ompelutuloksen saavuttamiseksi on neulan, langan ja ommeltavan materiaalin laadulla ratkaiseva osuus.

Osta ainoastaan koneompeluun tarkoitettuja laadukkaita lankoja.

- Puuvillalangat ovat luonnonkuitua ja siksi sopivat erittäin hyvin puuvillakankaiden ompeluun.
- Merseroidut puuvillalangat ovat hieman kiiltäviä eivätkä menetä ominaisuuksiaan pesussa.
- Polyesterilangoilla on erittäin hyvä vetolujuus ja värinkesto.
- Polyesterilankaa suositellaan käytettäväksi kaikkiin suurta vetolujuutta vaativiin saumoihin.
- Rayon-/viskoosilangat on valmistettu luonnonkuiduista ja niissä on kaunis kiilto.
- Rayon-/viskoosilangat sopivat erittäin hyvin koristeompeluun, niillä saa kauniimman lopputuloksen.

2023-06 FI 5020205.00A.09

2 Valmisteluvaiheet

2.1 Liitännät ja virran kytkeminen

Koneen liittäminen sähköverkkoon ja jalkasäätimen kytkeminen koneeseen

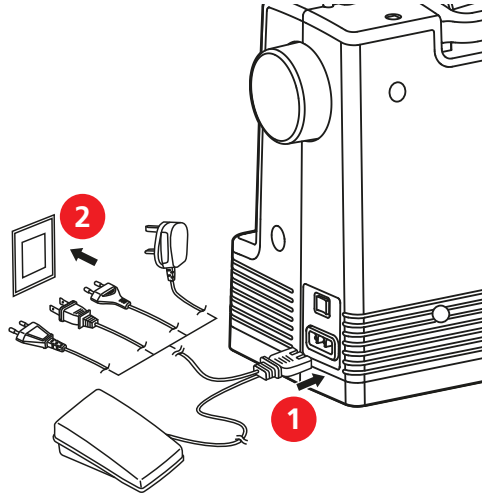

> Kytke virta- ja jalkasäädinjohdon pistoke (1) koneen virtajohdon liitäntään.
> Kytke virta- ja jalkasäädinjohdon virtapistoke (2) pistorasiaan.

Käytettävä virtajohto (vain USA ja Kanada)

Virtajohto yhdistää koneen pistorasiaan. Vähennä sähköiskun riskiä, tämä pistoke sopii pistorasiaan vain yhdellä tavalla. Jos pistoke ei sovi pistorasiaan, älä yritä väkisin. Jos se ei edelleenkään sovi pistorasiaan, ota yhteyttä sähköasentajaan, joka voi asentaa sopivan pistorasian. Älä muokkaa pistoketta millään tavalla.

Virran kytkeminen koneeseen

Pääkytkimessä on 2 kytkentäasetusta:

- Nopea ompelu.
- Hidas ompelu.

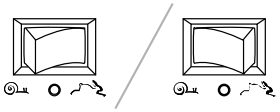

> Jos haluat ommella nopeasti, valitse pääkytkimellä symboli .
  – Ompelun maksiminopeus on 1100 tikkiä minuutissa.
> Jos haluat ommella hitaasti, valitse pääkytkimellä symboli .
  – Ompelun maksiminopeus on 650 tikkiä minuutissa.

Jalkasäädin ohjaa ompelunopeutta

Jalkasäätimellä voi säätää ompelunopeuden portaattomasti.

> Käynnistä kone painamalla varovasti jalkasäädintä.
> Voit ommella nopeammin painamalla jalkasäädintä enemmän.

> Pysäytä kone nostamalla jalka ylös säätimeltä.

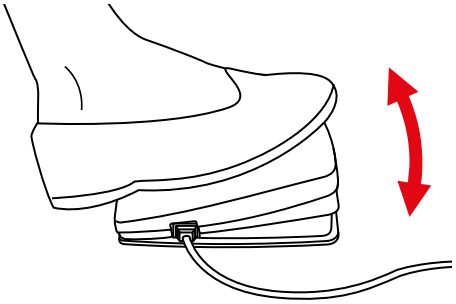

2.2 Lankatappi

Vaaka lankatappi

Lankarullan ja lankarullan pidikekiekon asettaminen paikoilleen

Pidikekiekko pitää lankarullan paikallaan, jolloin lanka juoksee rullalta tasaisesti.

> Aseta lankarulla lankatappiin.
> Kiinnitä sopivan kokoinen lankarullan pidikekiekko lankatappiin, työnnä kiekko rullaa vasten, sen tulisi pitää rulla paikallaan.

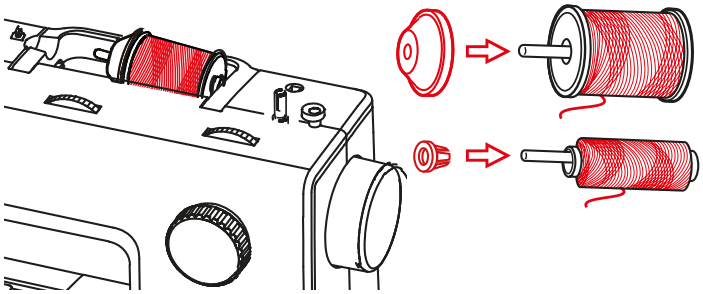

Lankaverkon käyttäminen

Lankaverkko pitää langan lankarullassa ja estää lankaa menemästä solmuun ja katkeamasta. Lankaverkkoa käytetään ainoastaan vaakasuuntaisessa lankatapissa.

> Vedä lankaverkko lankarullan päälle.

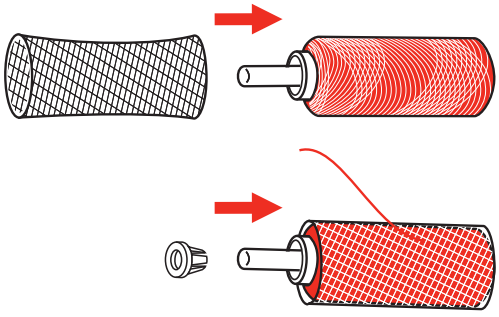

Toinen lankatappi

Toisen lankatapin asettaminen paikalleen

Toista lankatappia tarvitaan, kun ommellaan usealla langalla tai puolataan alalankaa.

> Aseta toinen lankatappi sille tarkoitettuun aukkoon koneen päällä.

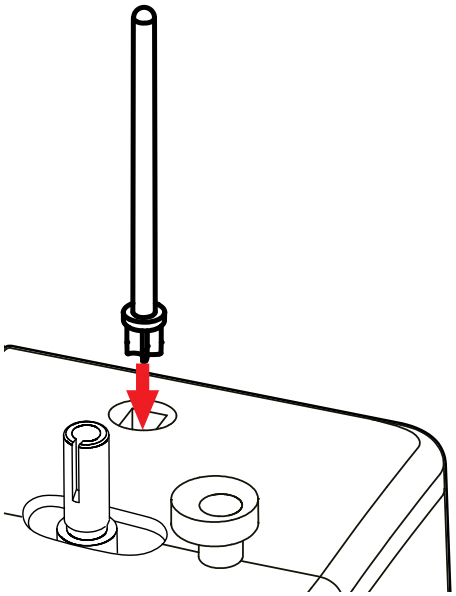

Lankarullan asettaminen paikalleen

> Aseta pehmuste lankatappiin.
  – Pehmuste estää langan kiertymisen tapin ympäri.
> Aseta lankarulla lankatappiin.

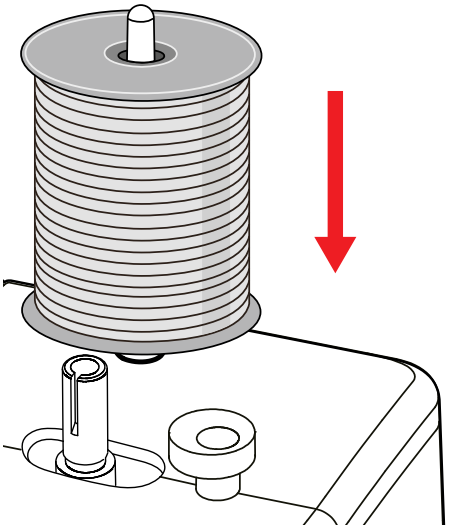

2.3 Vapaavarsi

bernette b05 koneen pitkä vapaavarsi antaa paljon tilaa neulasta oikealle suurempien projektien käsittelyyn.

2.4 Ompelutaso ja tarvikekaappi

Ompelutasossa on kiinteä tarvikekaappi.

> Irrota ompelutaso tarttumalla alustan kädensijaan (1) ja vetämällä vasemmalle.

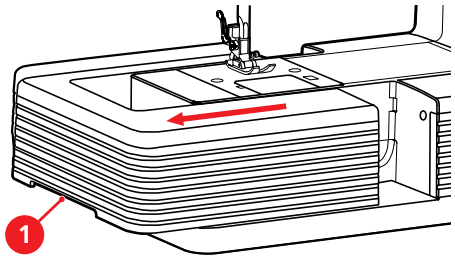

> Voit avata tarvikekaapin pitämällä kannen upotetusta kahvasta ja vetämällä eteenpäin.

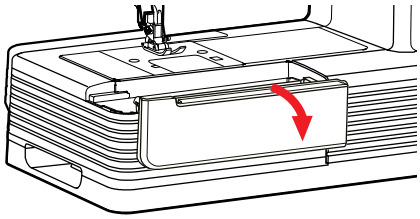

> Sulje tarvikekaappi kääntämällä kansi suoraan taakse.

2.5 Syöttäjän nostaminen ja laskeminen

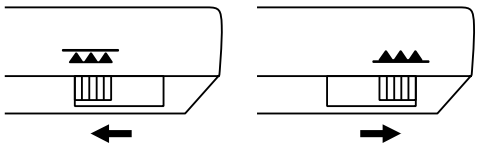

> Nosta syöttäjä ylös liu'uttamalla syöttäjän kytkin oikealle.
  – Syöttäjä nousee ensimmäisellä tikillä.

> Laske syöttäjä alas liu'uttamalla syöttäjän kytkin vasemmalle.
  – Syöttäjä on laskettu ala-asentoon.

2.6 Apupöydän käyttö

Vapaavarteen kiinnittyvä apupöytä lisää työskentelytilaa.

Apupöydän korkeutta voidaan säätää kiertämällä tukijalkoja.

Edellytys:

- Ompelutaso on irrotettu.

> Taita apupöydän jalat auki.

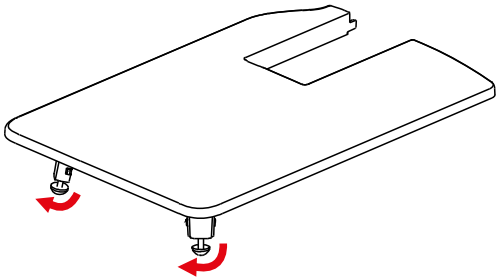

> Työnnä apupöytää vapaavartta pitkin vasemmalta oikealle, kunnes se lukkiutuu paikalleen.

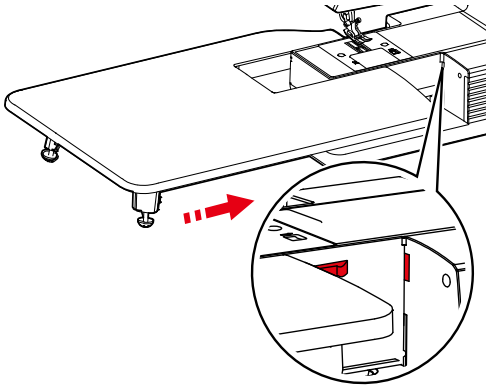

> Irrota apupöytä vetämällä pöytä vasemmalle irti vapaavarresta.

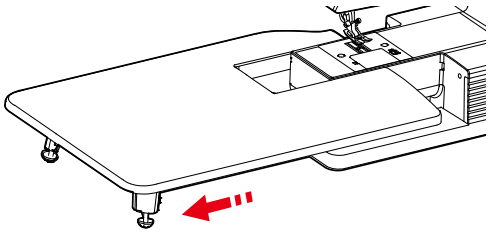

2.7 Neula

Neulan nostaminen ja laskeminen

> Nosta neula ylös pyörittämällä käsipyörää vastapäivään, kunnes neula on ylimmässä asennossa.

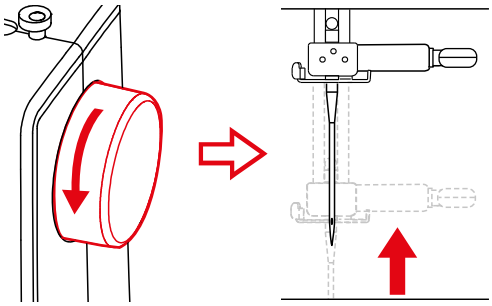

> Laske neula alas jatkamalla käsipyörän pyörittämistä vastapäivään, kunnes neula menee kankaasta läpi.

Neulan vaihtaminen

> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.
> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Nosta neula yläasentoon.
> Löystytä kiinnitysruuvi (1) ruuvitaltalla.

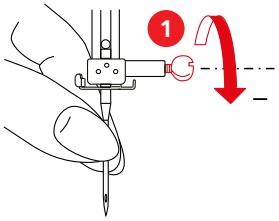

> Vedä neula alakautta pois.

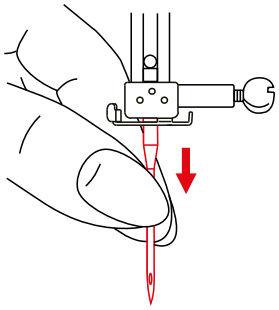

> Pidä uutta neulaa (2) sen kannan litteä puoli taaksepäin. Työnnä neula neulanpidikkeeseen vasteeseen saakka (3).

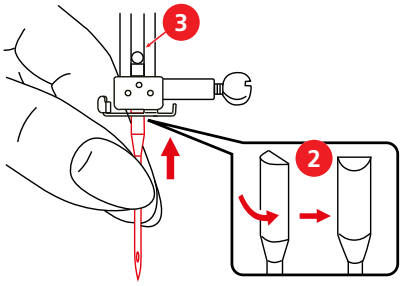

> Kiristä neularuuvi.

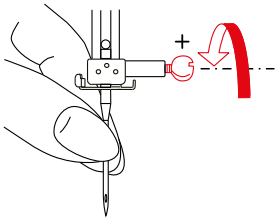

Neulan asennon säätäminen

> Nosta neula yläasentoon.
> Aseta suositeltu paininjalka paikalleen.
> Säädä haluamasi neulan asento neulan asennon säätimellä.

2023-06 FI 5020205.00A.09

2.8 Paininjalka

Paininjalan nostaminen ja laskeminen

> Nosta paininjalka nostamalla paininjalan nostovipu ylös.

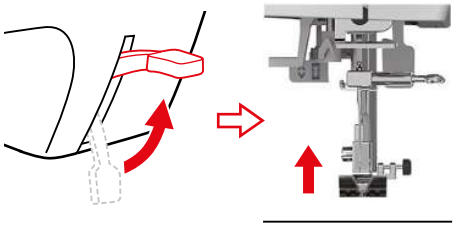

> Laske paininjalka painamalla paininjalan nostovipu alas.

Paininjalan vaihtaminen

Jalkaosan irrottaminen

> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.
> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Nosta neula yläasentoon.
> Irrota jalkaosa nostamalla paininjalan pidikkeen taustapuolella oleva vipu ylös.

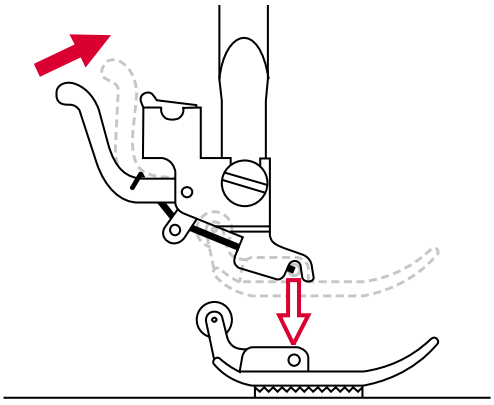

Jalkaosan asennus paikalleen

Edellytys:

- Jalkaosa on irrotettu.

> Nosta paininjalka yläasentoon.

ILMOITUS

Väärä paininjalka voi katkaista neulan

Jos paininjalka ei sovi valittuun ompeleeseen, neula voi osua paininjalkaa ja katketa.

> Käytä aina ompeleeseen sopivaa paininjalkaa.

> Aseta uusi paininjalka varren loveen (1) niin, että lovi on jalkaosan tapin (2) yläpuolella.

> Laske paininjalan nostovipua varovasti, kunnes lovi loksahtaa paininjalan tappiin.

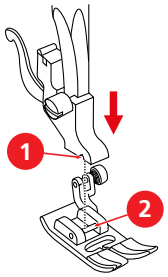

Paininjalan pidikkeen vaihtaminen

Edellytys:

- Jalkaosa on irrotettu.

> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Aseta paininjalan pidike (1) vasemmalle alas paininjalan vartta vasten (2).
> Pidä paininjalan pidikkeestä kiinni ja kierrä ruuvi kiinni käsin.
> Kiristä ruuvi ruuvitaltalla.

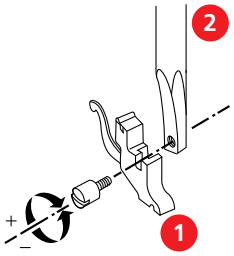

Reunaohjaimen kiinnittäminen paikalleen

Reunaohjain sopii samansuuntaisten linjojen ompeluun.

> Vie reunaohjain (1) paininjalan pidikkeessä (2) olevan reiän läpi.
> Säädä sopiva etäisyys vieressä ompeluun.

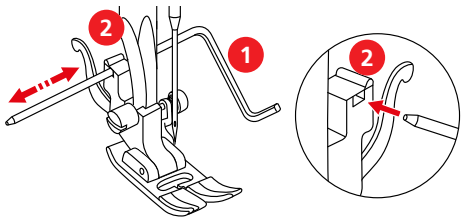

Paininjalan puristuksen säätö

Paininjalan puristus on valmiiksi säädetty siten, että se olisi optimaalinen mahdollisimman monelle eripaksuiselle materiaalille. Paksuille kankaille suositellaan paininjalan puristuksen vähentämistä. Sen etuna on, että paininjalka on hieman koholla. Siten kangasta voidaan liikuttaa helpommin. Lisää paininjalan puristusta kun ompelet ohuita kankaita. Paininjalan voimakkaampi puristus pitää ohuet ja mahdollisesti liukkaat kankaat ommeltaessa tasaisesti yhdessä.

> Lisää paininjalan puristusta kiertämällä «Paininjalan puristus» -säädintä myötäpäivään.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Vähennä paininjalan puristusta kiertämällä «Paininjalan puristus» -säädintä vastapäivään.

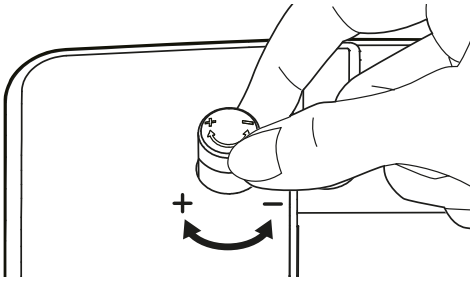

Sormisuojuksen kiinnittäminen paikalleen

Sormisuojus pienentää riskiä, että sormet joutuisivat ompelun aikana lähelle neulaa ja haavoittuisivat.

> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Irrota paininjalan jalkaosa.
> Löystytä paininjalan pidike ja irrota se.

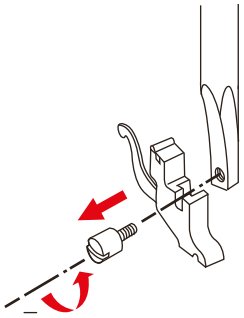

> Kiinnitä sormisuojus ruuviin.

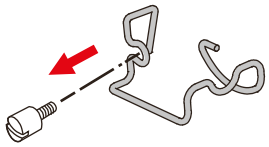

> Pidä paininjalan pidikettä paininjalan vartta vasten ja kiinnitä ruuvilla.

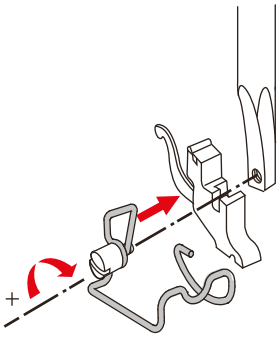

> Asenna jalkaosa paikalleen.

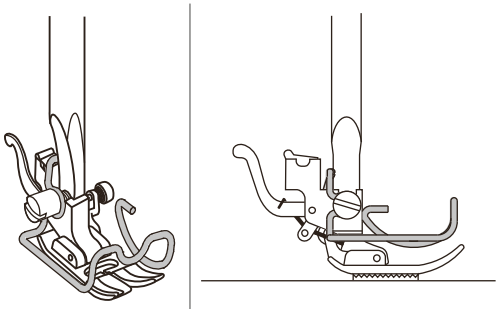

> Tarkista, että sormisuojus on samansuuntainen paininjalan jalkaosan kanssa.
> Voit tarvittaessa löystyttää ruuvia ja kohdistaa sormisuojan uudelleen.

2.9 Langoitus

Langoituksen valmistelu

> Kytke virta pois koneesta.
> Nosta neula yläasentoon.
> Nosta paininjalka yläasentoon.

Ylälangan pujotus

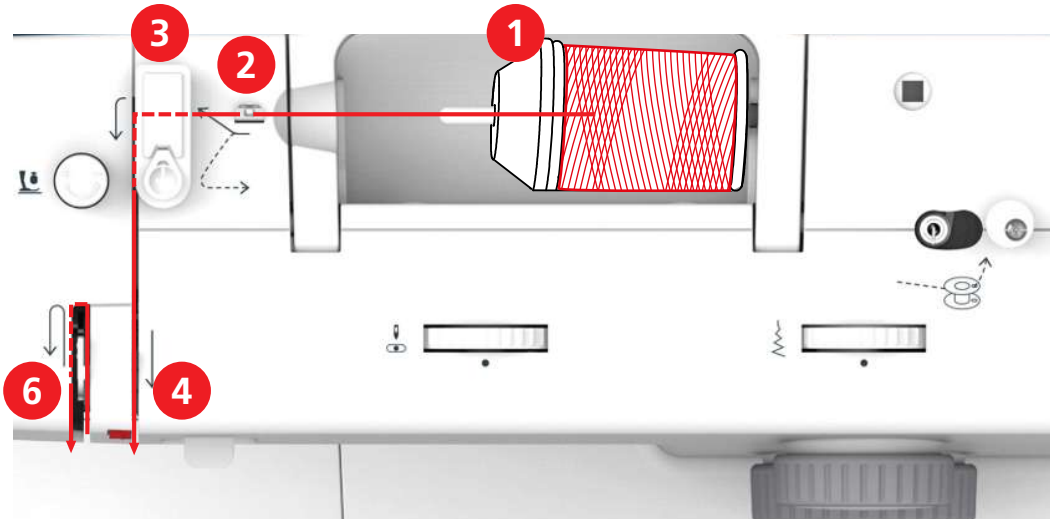

2023-06 FI 5020205.00A.09

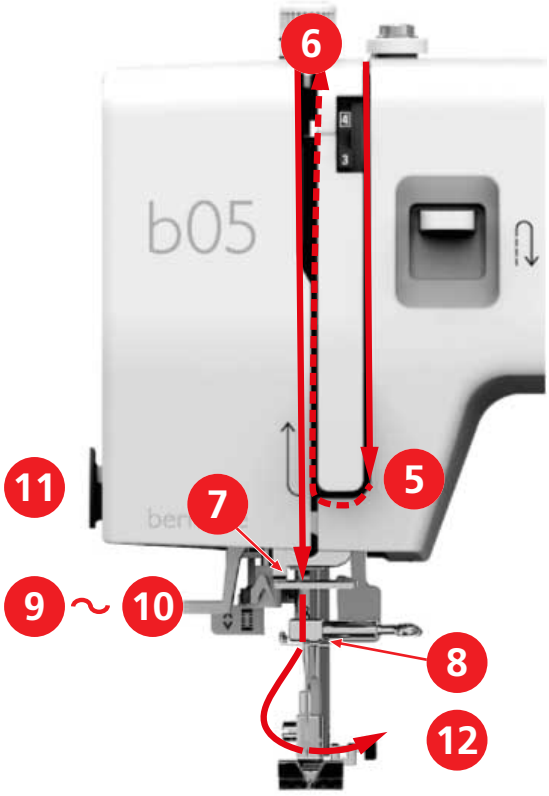

1	Lankarullan pidikekiekko	7	Ohjain
2	Langanohjain	8	Ohjain
3	Langan esikiristin	9	Neulanlangoitin
4	Kiristyslevy	10	Lankakoukku
5	Langannostajan suojus	11	Lankaleikkuri
6	Langannostaja	12	Lanka

> Aseta lankarulla lankatappiin, jotta lanka kiertyy myötäpäivään.
> Kiinnitä sopivan kokoinen lankarullan pidikekiekko.
> Vie lanka langanohjaimen läpi.

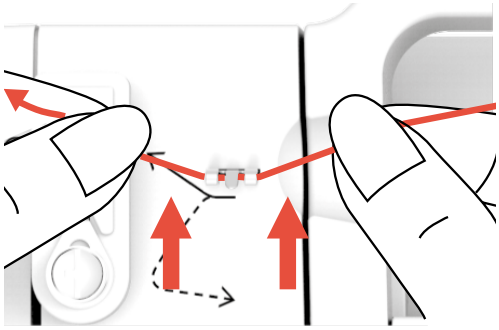

> Vie lanka langan esikiristimen läpi.

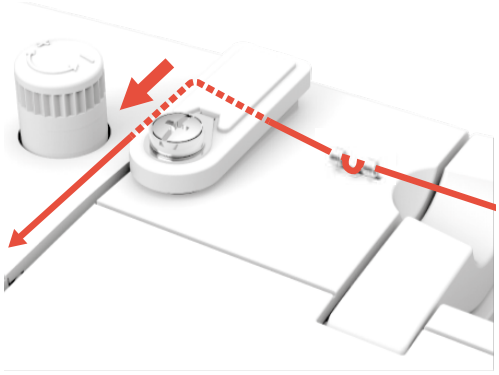

> Vie langanpää uraa pitkin alas.

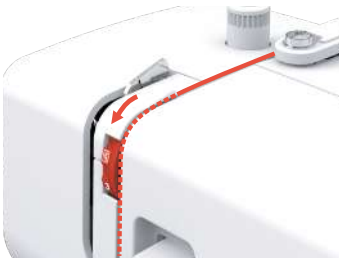

> Ohjaa lanka alas langannostajan suojuksen ympäri.

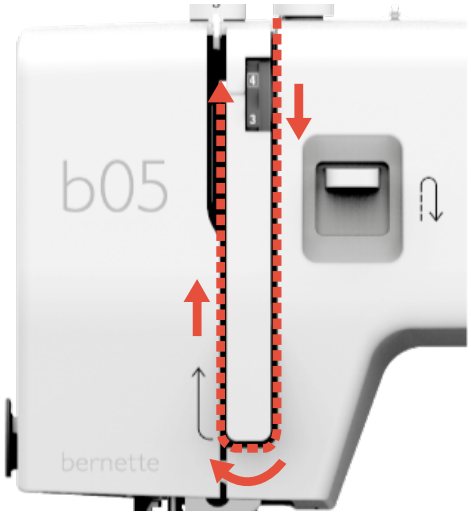

> Vie lanka ylös oikealta langannostajan läpi ja sitten taas vasemmalta alas.

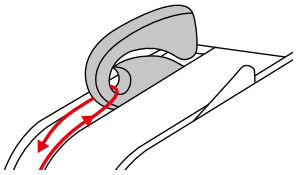

> Vie lanka neulan yläpuolella olevien ohjaimien läpi.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Laske paininjalka ala-asentoon.

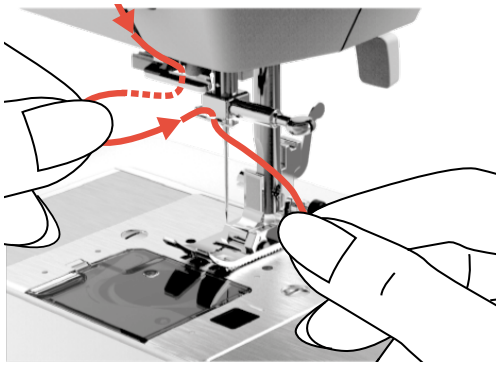

> Paina neulanlangoitinta hieman alas ja vie lanka langanohjaimen läpi.

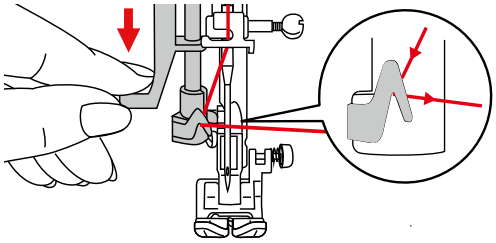

> Paina neulanlangoitinta niin alas kuin se menee ja pidä sitä painettuna.
  – Lankakoukku on neulansilmässä.

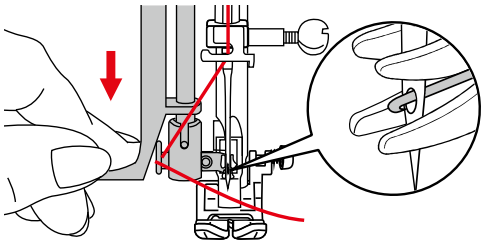

> Vie lanka neulan edestä, lankakoukun alta ja pidä sitä siinä.

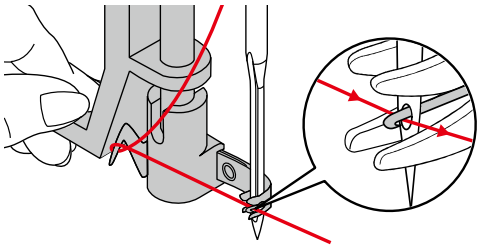

> Vie lanka neulansilmään nostamalla neulanlangoitinta. Pidä samalla lankaa löysällä.
  – Lankakoukku vetäytyy pois langansilmästä ja vetää langan neulansilmän läpi silmukkana.

> Vedä lanka kokonaan neulansilmän läpi.

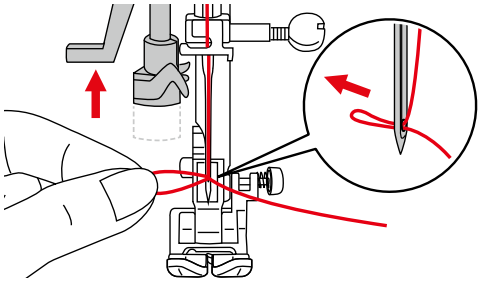

Langoitus kaksoisneulalla ompelua varten

Edellytys:

- Siksak-jalka on asennettuna.
- Kaksoisneula on asennettuna.
- Toinen lankatappi, lankarullan pehmuste ja toinen lankatappi ovat paikoillaan.

> Vie lanka vaakatasossa olevasta lankatapista (punainen) nuolen suuntaan ja kiristyslevyjen vasemmasta raosta alas (1).

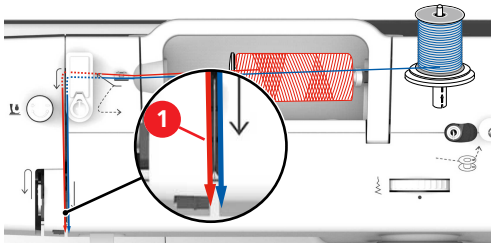

> Vie lanka neulan yläpuolella olevaan langanohjaimeen saakka.
> Pujota lanka käsin vasemmanpuoleisen neulan silmään.
> Vie lanka pystysuunnassa olevasta lankatapista (sininen) nuolen suuntaan ja kiristyslevyjen oikeasta raosta alas (1).
> Vie lanka neulan yläpuolella olevaan langanohjaimeen saakka.
> Pujota lanka käsin oikeanpuoleisen neulan silmään.

ILMOITUS

Väärä paininjalka, ommel tai neulan asento voi katkaista neulan

Jos käytetään väärää paininjalkaa, ommelta ja neulan asentoa, neula voi osua paininjalkaan tai pistolevyyn ja katketa.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Aseta suoraommel.
> Säädä neulan asento keskelle.

Kolmoisneulan langoitus

Kun käytetään kolmoisneulaa, kolmatta lankarullaa varten tarvitaan erillinen lankarullateline.

Edellytys:

- Siksak-jalka on asennettuna.
- Kolmoisneula on asennettuna.

> Aseta lankarulla ja sen pehmuste sekä sopiva lankarullan pidikekiekko vaakatasossa olevaan lankatappiin.
> Aseta toinen lankarulla ja sen pehmuste pystyssä olevaan lankatappiin.
> Aseta kolmas lankarulla ja sen pehmuste erilliseen lankarullatelineeseen.
> Vie lanka vaakatasossa olevasta lankatapista (punainen) nuolen suuntaan ja kiristyslevyjen vasemmasta raosta alas (1).

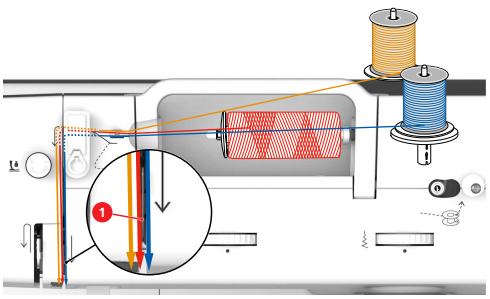

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Vie lanka neulan yläpuolella olevaan langanohjaimeen saakka.
> Pujota lanka käsin vasemmanpuoleisen neulan silmään.
> Vie lanka erillisestä lankatapista (oranssi) nuolen suuntaan ja kiristyslevyjen vasemmasta raosta alas (1).
> Vie lanka neulan yläpuolella olevaan langanohjaimeen saakka.
> Pujota lanka käsin keskimmäiseen neulansilmään.
> Vie lanka pystysuunnassa olevasta lankatapista (sininen) nuolen suuntaan ja kiristyslevyjen oikeasta raosta alas (1).
> Vie lanka neulan yläpuolella olevaan langanohjaimeen saakka.
> Pujota lanka käsin oikeanpuoleisen neulan silmään.

ILMOITUS

Väärä paininjalka, ommel tai neulan asento voi katkaista neulan

Jos käytetään väärää paininjalkaa, ommelta ja neulan asentoa, neula voi osua paininjalkaan tai pistolevyyn ja katketa.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Aseta suoraommel.
> Säädä neulan asento keskelle.

Alalangan puolaus

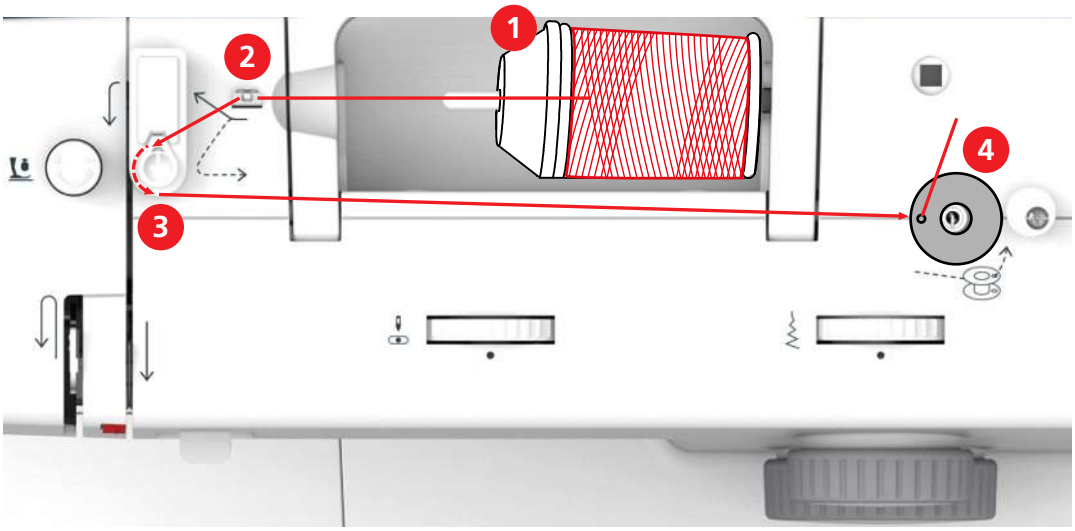

1	Lankarullan pidikekiekko	3	Puolauksen esikiristin
2	Langanohjain	4	Puolatappi

> Jotta liukkaat langat eivät takerru tai katkea, vedä lankaverkko lankarullan päälle.

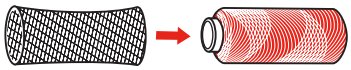

> Aseta lankarulla ja sen pidikekiekko puolatappiin. Käytä pienille lankarullille pientä pidikekiekkoa.

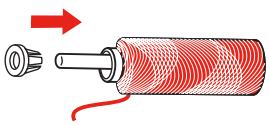

> Vie lanka langanohjaimen läpi.

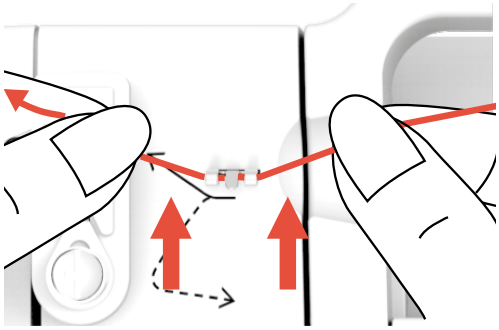

> Vie lanka nuolen suuntaan puolauksen esikiristimen ympäri.

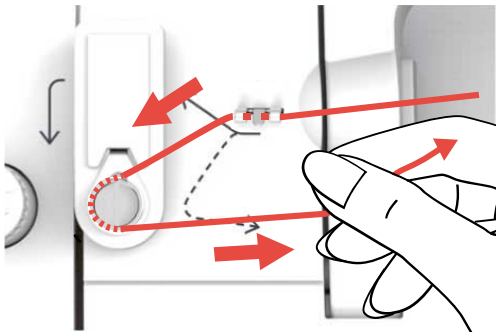

> Vie lanka puolan yhden sisäreiän läpi ja laita tyhjä puola puolausyksikköön.

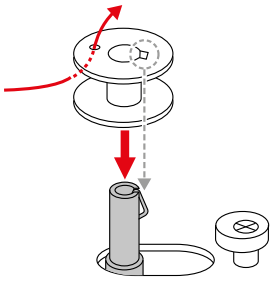

> Vedä puola oikealle.

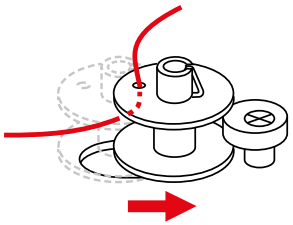

– Kone siirtyy puolaustilaan. Sillä ei voi ommella.

> Pidä yhdellä kädellä kiinni langanpäästä.

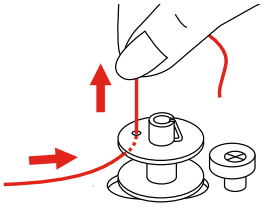

> Puolaa muutama kierros lankaa painamalla jalkasäädintä lyhyesti ja lopeta sitten puolaus. Näin lanka pysyy puolalla.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Leikkaa langanpää aukon yläpuolelta.

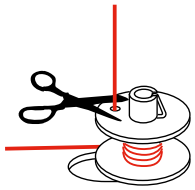

> Jatka puolaamista painamalla jalkasäädintä.
> Lopeta puolaaminen päästämällä jalkasäätimestä irti.
> Vedä puolausyksikkö vasemmalle aloitusasentoon.

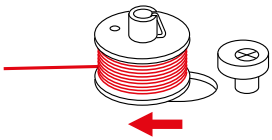

– Kone siirtyy ompelutilaan.

> Irrota puola ja katkaise lanka.

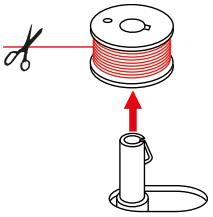

Alalangan langoitus

ILMOITUS

Epätasaisesti puolatut puolat voivat katkaista neulan

Jos alalankaa ei ole puolattu tasaisesti, neula voi katketa tai langankireys voi olla väärä.

> Käytä vain tasaisesti puolattuja puolia.

Edellytys:

- Neula on nostettu yläasentoon.
- Paininjalka on nostettu yläasentoon.
- Kone on kytketty pois päältä.

> Avaa puolansuojus vetämällä kädensijasta oikealle ja irrottamalla puolansuojus.

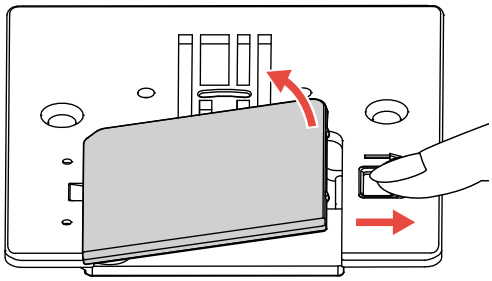

> Aseta uusi puola paikalleen siten, että lanka kulkee vastapäivään.

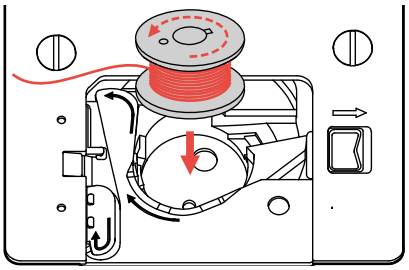

> Paina puolaa kevyesti.
> Kun viet langan puolalanganohjaimeen, seuraa nuolimerkintöjä.

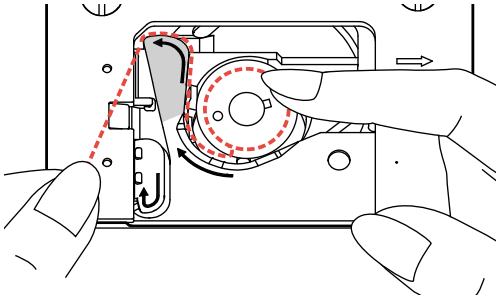

> Voit leikata ylimääräisen langanpätkän viemällä sen lankaleikkuriin (1).

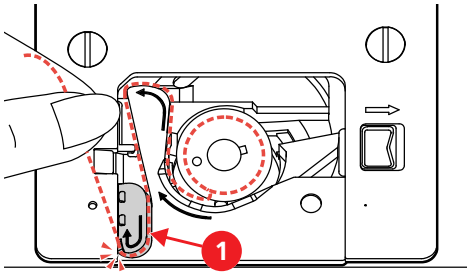

> Laita puolansuojus paikalleen.

Alalangan nostaminen ylös

> Nosta paininjalka ja pidä neulalangasta vasemmalla kädellä kevyesti kiinni.

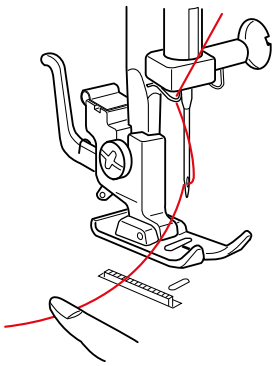

> Pyöritä käsipyörää hitaasti vastapäivään, kunnes neula on ala-asennossa. Jatka käsipyörän pyörittämistä, kunnes langannostaja on ylimmässä asennossa.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Vedä ylälankaa ylös, jotta alalanka muodostaa silmukan.

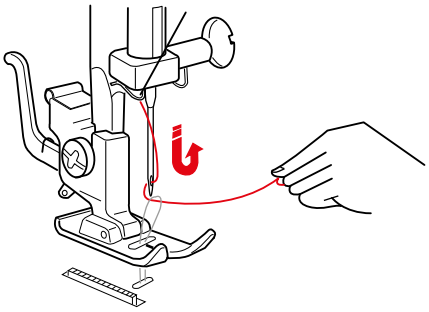

> Vedä alalanka kokonaan ylös.
> Vedä molempia lankoja 10 cm (4 tuumaa) taaksepäin paininjalan alta.

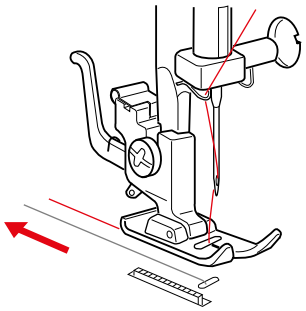

3 Luovaa ompelua

3.1 Ompeleen valitseminen

Ompeleet on jaettu ryhmiin A–L. Jokaisessa ryhmässä on enintään 3 ommelta, jotka on merkitty mustalla, harmaalla ja punaisella.

ILMOITUS

Neulan väärä asento ommelta valitessa

Vahingoittaa neulaa ja kangasta.

> Ennen kuin kierrät ompeleen valitsinta, aseta neula ylimpään asentoon.

> Nosta neula yläasentoon.

> Jos haluat valita mustalla merkityn ryhmän ompeleen, säädä tikinpituuden valitsimen arvoksi 0–4 ja kierrä ompeleen valitsinta oikealle tai vasemmalle, kunnes haluamasi ommelryhmä on keskellä asetuskohdan «•» alla.

> Jos haluat valita punaisella merkityn ryhmän ompeleen, säädä tikinpituuden valitsimen arvoksi «S1» ja kierrä ompeleen valitsinta oikealle tai vasemmalle, kunnes haluamasi ommelryhmä on keskellä asetuskohdan «•» alla.

> Jos haluat valita harmaalla merkityn ryhmän ompeleen, säädä tikinpituuden valitsimen arvoksi «S2» ja kierrä ompeleen valitsinta oikealle tai vasemmalle, kunnes haluamasi ommelryhmä on keskellä asetuskohdan «•» alla.

2023-06 FI 5020205.00A.09

3.2 Ompeleiden editointi

Ompeleen leveyden säätö

Jokaisen ompeleen leveyttä voidaan säätää ommelleveyden säätimellä arvojen 0–6 mm välillä.

ILMOITUS

Neulan väärä asento ommelleveyttä valitessa

Vahingoittaa neulaa ja kangasta.

> Ennen kuin kierrät ommelleveyden säädintä, aseta neula ylimpään asentoon.

> Nosta neula yläasentoon.

> Kierrä ommelleveyden säädintä, kunnes haluamasi leveys on asetuskohdan «•» yllä.

Tikinpituuden asetus

Tikinpituutta voidaan säätää tikinpituuden valitsimella.

Mustien ompeleiden pituutta voidaan säätää arvojen 0–4 välillä.

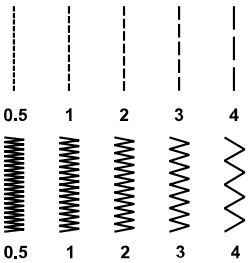

Napinläpien tikinpituutta voidaan säätää säätimen napinläpisymbolin alueella.

Punaisten ja harmaiden ompeleiden tikinpituus on erimääritetty eikä sitä voi muuttaa.

> Kierrä tikinpituuden valitsinta, kunnes haluamasi tikinpituus on asetuskohdan «•» alla.

Ylälangan kireyden säätö

Ylälangan kireys on asetettava ommeltavasta materiaalista, kankaan kerroksista ja ompelutavasta riippuen «ylälangan kireyden» säätimellä.

Ylälangan kireyden perusarvo on 4.

Kun suoraommel on optimaalinen, alalanka ei näy kankaan oikealla puolella.

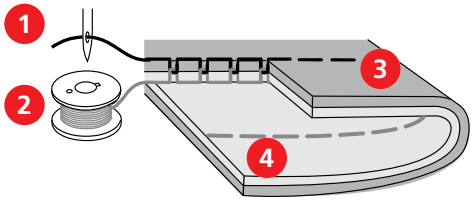

1	Ylälanka	3	Kankaan oikea puoli (yläpuoli)
2	Puolalanka	4	Kankaan nurja puoli (alapuoli)

> Voit suurentaa ylälangan kireyttä asettamalla «ylälangan kireyden» säätimeen suuremman arvon.
> Voit pienentää ylälangan kireyttä asettamalla «ylälangan kireyden» säätimeen pienemmän arvon.
> Jos alalanka näkyy kankaan oikealla puolella, aseta ylälangan kireydeksi pienempi arvo.

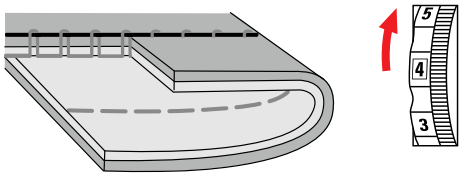

> Jos ylälanka näkyy kankaan nurjalla puolella, aseta ylälangan kireydeksi suurempi arvo.

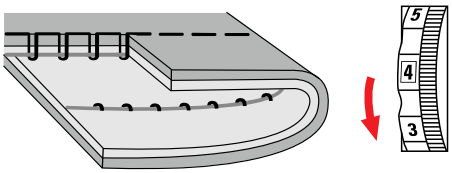

Hienosäädön asettaminen

Erilaiset kankaat, langat ja tukimateriaalit voivat vaikuttaa jousto-ompeleiden tai napinläpien ulkonäköön. Ompeleen muodostusta on mahdollisuus korjata mekaanisen hienosäädön avulla ommeltavaan materiaaliin sopivaksi.

> Valitse jousto-ommel tai napinläpi.
> Aseta tikinpituus.
> Aseta ommelleveys.
> Korjaa hienosäätöä kiertämällä säädintä.

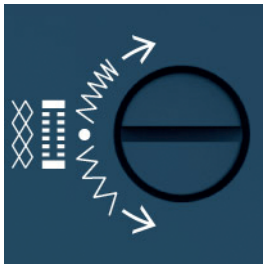

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Jos haluat suurentaa napinläven vasemman reunan tikkitiheyttä, kierrä hienosäädön säädintä myötäpäivään.

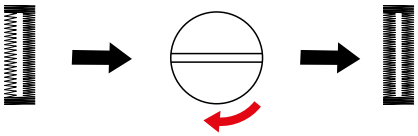

> Jos haluat pienentää napinläven vasemman reunan tikkitiheyttä, kierrä hienosäädön säädintä vastapäivään.

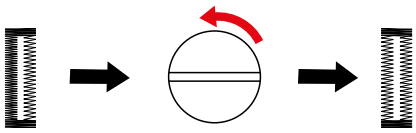

> Jos haluat suurentaa jousto-ompeleen tikkitiheyttä, kierrä hienosäädön säädintä myötäpäivään.

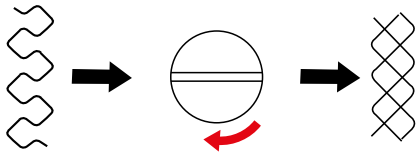

> Jos haluat pienentää jousto-ompeleen tikkitiheyttä, kierrä hienosäädön säädintä vastapäivään.

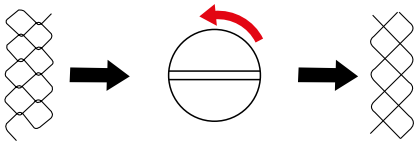

3.3 Päättely

Päättelyllä varmistetaan ommel sauman alussa ja lopussa.

> Valitse ommel.
> Paina päättelyvipua ja pidä sitä alaspainettuna.

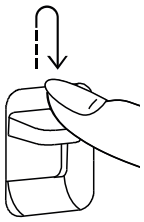

> Paina jalkasäädintä.
  – Kone ompelee niin pitkään taaksepäin, kunnes päättelyvivusta päästetään irti.

3.4 Automaattipäättely

Ompeleen alun päättely

> Valitse ommel.
> Ompele muutama tikki eteenpäin.
> Paina päättelyvipua ja pidä sitä alaspainettuna.
> Ompele taaksepäin sauman alkuun saakka.
> Päästä päättelyvivusta irti, jotta kone jatkaa taas ompelua eteenpäin.
  – Ompeleen alku on nyt päätelty.

Ompeleen lopun päättely

> Ompele valitulla ompeleella loppuun asti eteenpäin.
> Paina päättelyvipua ja pidä sitä alaspainettuna.
> Ompele muutama tikki taaksepäin.
> Päästä irti päättelyvivusta.

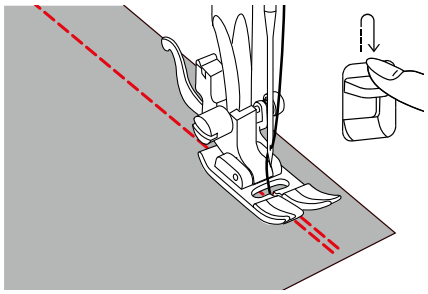

> Ompele takaisin sauman loppuun saakka.
  – Ompeleen loppu on nyt päätelty.

3.5 Paksujen kohtien ompelu

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
  – Paininjalan oikealla puolella oleva musta painike lukitsee paininjalan vaakatasoon, kun painiketta painetaan ennen paininjalan laskemista (1). Näin paininjalka kulkee tasaisesti ompeleen alussa ja useiden kangaskerrosten ompelu esimerkiksi farkuissa helpottuu.
> Kun neula on saavuttanut korkeimman asentonsa, laske neula ja nosta paininjalka ylös.
> Paina paininjalan etuosaa ja mustaa painiketta, laske paininjalka ja jatka ompelua.
  – Musta painike vapautuu automaattisesti muutaman tikin jälkeen.

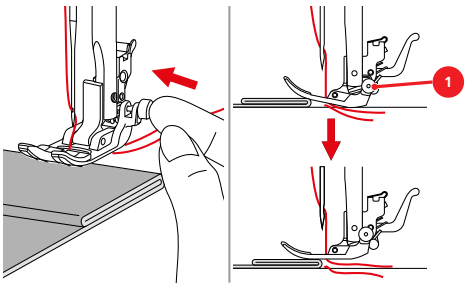

> Jos ohjaat paininjalkaa manuaalisesti ja tarvitset ompeleelle tukea taitetulta puolelta, aseta yksi, kaksi tai kolme korkeudentasoituslevyä (1) neulan taakse, paininjalan alle.

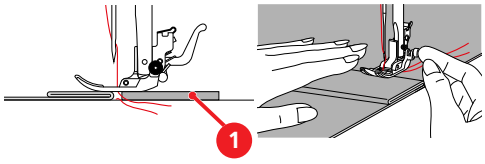

1 Korkeudentasoituslevyt

2023-06 FI 5020205.00A.09

3.6 Kulmien ompelu

> Kun tulet kulmaan, pysäytä kone.
> Pistä neula kankaaseen.
> Nosta paininjalka yläasentoon.

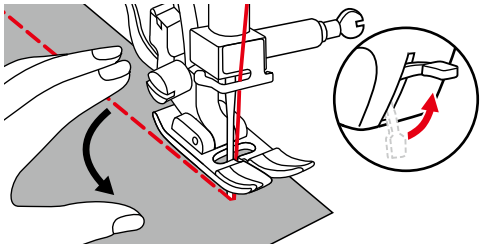

> Käytä neulaa kulmapisteenä ja käännä kangas.
> Laske paininjalka ala-asentoon ja jatka ompelua.

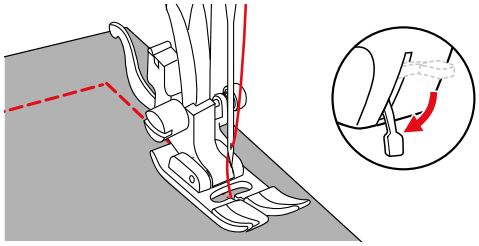

3.7 Takertuvien kankaiden ompelu

Takertuvia kankaita, kuten nahkaa, tekonahkaa, muovia tai vinyyliä, voidaan ommella helposti siksak-jalalla, jossa on luistava pohja.

> Asenna siksak-jalka, jossa on luistava pohja, paikalleen.
> Valitse haluamasi ommel.
> Valitse haluamasi tikinpituus.
> Valitse haluamasi ommelleveys.
> Säädä haluamasi neulan asento.
> Ompele hitaasti ja tasaisella nopeudella.

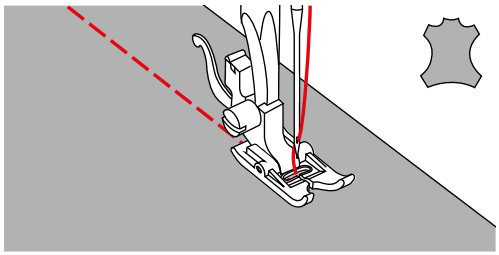

4 Hyötyompeleet

4.1 Hyötyompeleiden yhteenveto

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	A	Suoraommel	Ompeluun yhteen ja reunatikkaukseen.	Siksak-jalka	0,5 –4,0	0
	B	Siksak	Reunojen huolitteluun, saumojen vahvistamiseen, kuminauhan ja pitsin kiinnitykseen.	Siksak-jalka	0,5 – 4,0	2,0 – 6,0
	C	Kolmiaskel-siksak	Reunojen huolitteluun ja vahvistamiseen sekä kuminauhojen ompeluun. Koristeompeluun.	Siksak-jalka	2,0 – 3,0	2,5 – 5,0
	D	Vari-overlock-ommel	Joustavien materiaalien huolittelu ja samanaikainen saumaus.	Siksak-jalka	2,0 – 3,0	6,0
	E	Joustava piilo-ommel	Piilo-ompeleisiin ja koristeompeluun.	Piilo-ommeljalka	1,0 – 2,0	3,0 – 5,0
	F	Universal-ommel	Paksut materiaalit kuten esim. huopa ja nahka. Yhdistäviin tasosaumoihin, näkyviin päärmeisiin tai koristeompeluun. Kuminauhojen ompeluun.	Siksak-jalka	1,5 – 3,0	3,0 – 5,0
	G	Lycra-ommel	Yhdistäviin tasosaumoihin tai näkyviin saumoihin lycra-kankaaseen. Saumojen päälleompeluun liiveissä.	Siksak-jalka	1,5 – 3,0	6,0
	H	Simpukkareunaommel	Helmakäänteisiin, simpukkareunoihin ohuisiin ja pehmeisiin neuloksiin ja kankaisiin. Koristeompeluun.	Siksak-jalka	1,0 – 2,5	3,0 – 6,0
	I	Poimutusommel	Useimmille kankaille. Kuminauhojen pujottamista varten. Vierekkäisten kankaiden ompeluun. Koristeompeluun.	Siksak-jalka	2,0 – 3,0	3,0 – 5,0
	J	Piilo-ommel	Piilo-ompeleisiin ja koristeompeluun.	Piilo-ommeljalka	1,0 – 2,0	1,0 – 2,5
	L	Superstretch-ommel	Erittäin joustavat avoimet saumat. Kaikenlaiseen saumaukseen.	Siksak-jalka	1 – 2,5	3,0 – 4,0

2023-06 FI 5020205.00A.09

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	A	Vahvistettu suoraommel	Vahvistetut saumat jäykissä kankaissa. Näkyvät saumat ja ompeleet.	Siksak-jalka	S1	0
	B	Vahvistettu siksak	Vahvistetut saumat jäykissä kankaissa. Näkyvät saumat ja ompeleet.	Siksak-jalka	S1	2,0 – 6,0
	C	Kenno-ommel	Joustavat kankaiden ja saumojen ompeluun, myös joustavalla alalangalla.	Siksak-jalka tai avoin koruommeljalka	S1	6,0
	D	Saumausommel	Käsin ja koneella kudottujen neulosten samanaikaiseen saumaukseen ja huolitteluun.	Siksak-jalka	S1	6,0
	F	Kaksois-overlock	Joustavien materiaalien huolittelu ja samanaikainen saumaus.	Siksak-jalka	S1	6,0
	H	Jousto-overlock	Joustavien materiaalien huolittelu ja samanaikainen saumaus. Yhdistäviin tasosaumoihin.	Siksak-jalka	S1	6,0
	J	Vahvistettu overlock	Keskipaksut neulokset ja frotee. Overlock-ompeleisiin tai yhdistäviin tasosaumoihin.	Siksak-jalka tai overlock-jalka	S1	6,0

4.2 Suoraommel

Ommeltavaan materiaaliin sopivaksi tarkoittaa esim. farkkukankaaseen pidempi tikki (3–4 mm) ja ohuisiin kankaisiin lyhyempi tikki (noin 2–2,5 mm). Mukauta tikin pituus langan paksuuteen. Esimerkiksi, kun reunatikkaat Cordonnet-langalla, käytä pitkiä tikkejä (noin 3–4 mm).

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Säädä neulan asento.

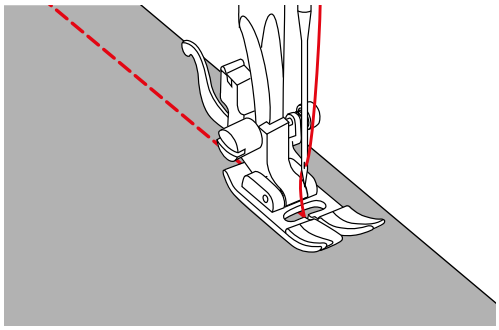

4.3 Vetoketjun ompelu

Aloita ompelu 1–2 cm päästä reunasta ja ompele ensin taaksepäin pitäen samalla aloituslangoista kiinni vetäen niitä kevyesti ja jatka ompelua eteenpäin.

> Huolittele saumanvarat yksittäin.
> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Ompele sauma vetoketjuhalkioon asti kiinni ja päättele.
> Aseta tikinpituudeksi 4.
> Harsi vetoketjukohta pitkillä pistoilla.
> Silitä sauma auki.
> Pura harsittu ommel.
> Harsi vetoketju kankaan alle siten, että taitteet ovat kohdakkain vetoketjun keskellä.

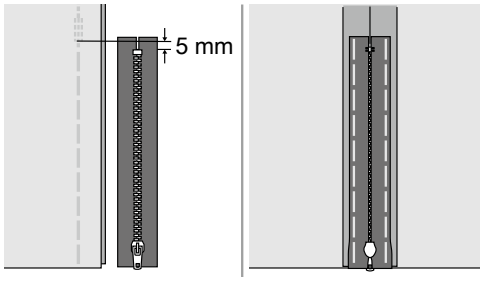

> Asenna vetoketjujalka paikalleen.
> Kun ompelet vetoketjun vasenta puolta, kiinnitä paininjalan tappi oikealta puolelta pidikkeeseen.

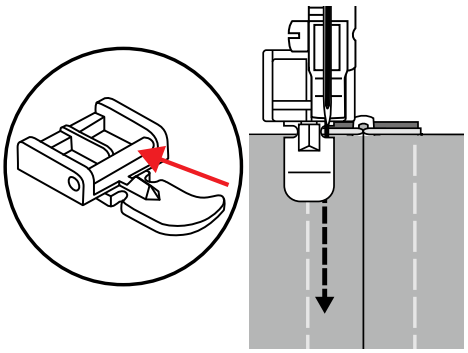

> Kun ompelet vetoketjun oikeaa puolta, kiinnitä paininjalan tappi vasemmalta puolelta pidikkeeseen.

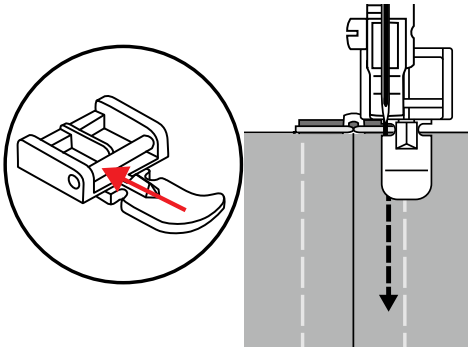

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Ompele avatun vetoketjun vasen puoli ylhäältä alas.
> Sulje vetoketjua noin 5 cm verran.
> Ompele alaosa ja vetoketjun oikea puoli.
> Pysäytä ennen vetoketjun lukkoa.
> Tuo neula ala-asentoon.
> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Avaa vetoketju
> Ompele oikea puoli loppuun.
> Ratko harsittu ommel.

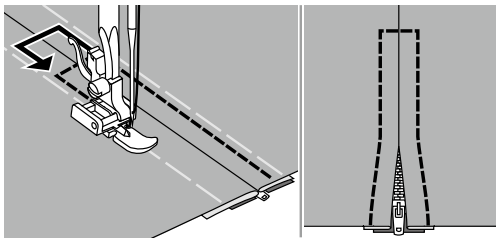

4.4 Piilovetoketjun ompelu

Piilovetoketjut näyttävät erityisen tyylikkäiltä vaatteissa, ja ne ovat erittäin käteviä laukuissa ja kodin tekstiileissä. Koska nämä vetoketjut jäävät piiloon, ne muodostavat lähes huomaamattoman kiinnikkeen.

Aloita ompelu 1–2 cm päästä reunasta ja ompele ensin taaksepäin pitäen samalla aloituslangoista kiinni vetäen niitä kevyesti ja jatka ompelua eteenpäin.

> Avaa vetoketju kokonaan auki.
> Neulaa oikeanpuoleinen vetoketjun puolikas oikeanpuoleiselle kankaalle oikeat puolet vastakkain. Vetoketjun hammastus osoittaa poispäin reunasta.
> Asenna piilovetoketjujalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Laske paininjalka vetoketjun alkuun niin, että vetoketjun hammastus kulkee paininjalan lovessa oikealla.

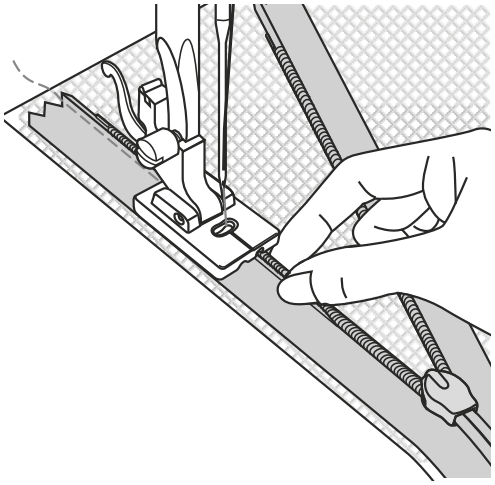

> Ompele oikeanpuoleinen vetoketjunpuolikas ylhäältä alas lukon eteen asti ja päättele.
> Sulje vetoketju.
> Neulaa vasemmanpuoleinen vetoketjun puolikas vasemmanpuoleiselle kankaalle oikeat puolet vastakkain, vetoketjun hammastus osoittaa poispäin reunasta.
> Avaa vetoketju kokonaan auki.

> Laske paininjalka vetoketjun alkuun niin, että vetoketjun hammastus kulkee paininjalan lovessa vasemmalla.

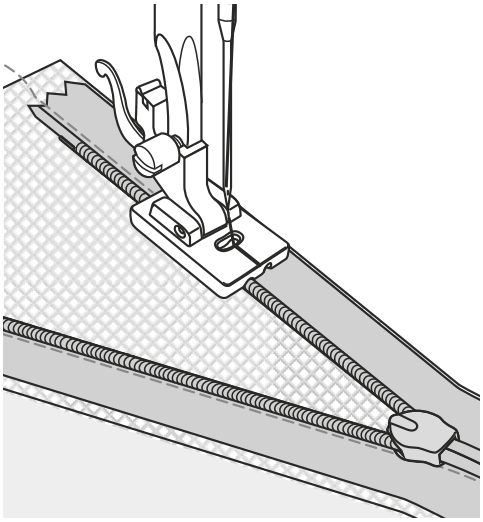

> Ompele vasemmanpuoleinen vetoketjunpuolikas ylhäältä alas lukon eteen asti ja päättele.
> Irrota materiaali koneesta.
> Sulje vetoketju.
> Aseta kankaat oikeat puolet vastakkain. Taita vetoketjun päät mahdollisimman ulos.

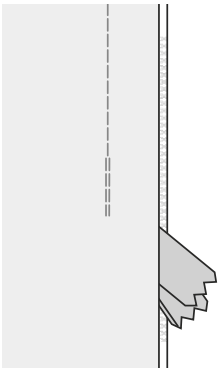

> Neulaa vetoketjun ompeleet tarkasti vastakkain.
> Neulaa kankaat yhteen alhaalta vetoketjuun asti.
> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Ompele kankaat yhteen alhaalta vetoketjuun asti ja päättele.

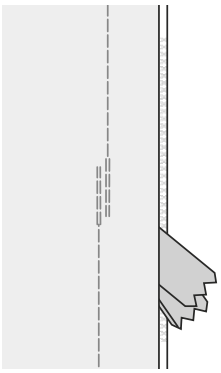

4.5 Vahvistettu suoraommel

Vahvistettu suoraommel sopii paksuille, jäykille ja koville kudotuille kankaille, kuten farkulle ja markiisille.

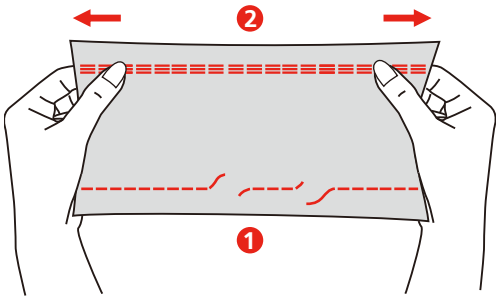

1 Suoraommel

2 Vahvistettu suoraommel

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Valitse ompeleen valitsimella «A».

4.6 Vahvistettu siksak

Vahvistettu siksak sopii erityisen hyvin paksuihin kankaisiin, kuten farkkukankaisiin, verhoilukankaisiin, markiisikankaisiin, sekä usein pestävien tuotteiden saumoihin.

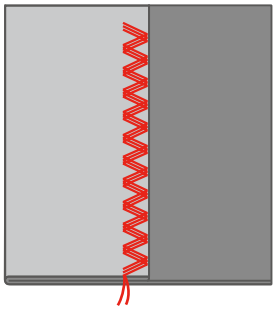

Edellytys:

- Huolittele reunat ensin.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Valitse ompeleen valitsimella ryhmä «B».
> Aseta haluamasi ommelleveys.

4.7 Superstretch

Superstretch-ommel on kapea jousto-ommel, jolla ei muodostu ryppyjä neuloksiin ja vinokaitaleisiin, ja ompeleen voi silittää tasaiseksi.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «L».
> Säädä tikinpituus ja ommelleveys ommeltaulukon mukaisesti.
> Ompele haluamallasi etäisyydellä kankaan reunasta venyttämättä kangasta.

4.8 Kolmiaskel-siksak

Kolmiaskel-siksakia voidaan käyttää saumojen huolitteluun synteettisissä ja muissa kankaissa, jotka rypyttyvät helposti. Ommel sopii erittäin hyvin myös repeämien korjaamiseen ja paikkaamiseen sekä kuminauhojen ompeluun.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «C».
> Säädä tikinpituus ja ommelleveys ommeltaulukon mukaisesti.

Huolittelu:

> Aseta kangas niin, että ommel on 1,5 cm:n etäisyydellä kankaan reunasta.
> Aloita ompelu.
> Leikkaa ompelun jälkeen saumanvarat. Varo, ettet katkaise ompeleen tikkejä leikatessasi.

Kuminauhojen ompelu:

> Neulaa kuminauha kankaan nurjalle puolelle. Venytä samalla kuminauhaa ja kiinnitä huomiota siihen, että se asettuu tasaisesti kankaalle.

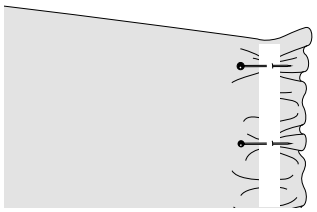

> Venytä ommellessasi kuminauhaa rypytettävän osuuden pituudelle.

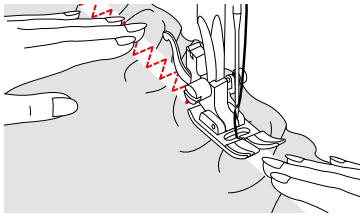

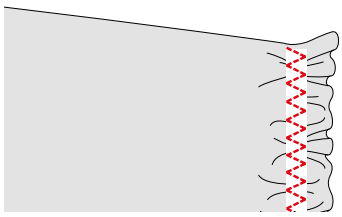

4.9 Käsivarainen parsinta

Kaikenlaisten kankaiden reikien tai kuluneiden alueiden parsiminen.

> Irrota paininjalan pidike ja kiinnitä parsinta-/kirjontajalka paikalleen paininjalan varteen.
  – Vivun (1) täytyy olla neulan kiristysruuvin (2) yläpuolella.
> Paina parsinta-/kirjontajalkaa alhaalta päin etusormellasi tiukasti ja kiristä ruuvi (3).

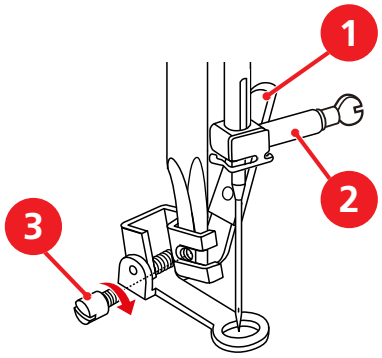

> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta tikinpituudeksi «0».
> Laske syöttäjä ala-asentoon.
> Kiinnitä apupöytä koneeseen.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Laske syöttäjä ala-asentoon.

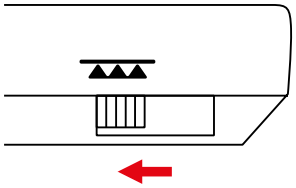

> Pingota työ parsintakehykseen.
  – Parsinta-ala pysyy suorana eikä kiristä.

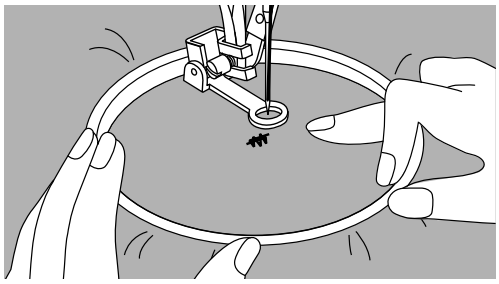

> Tuo alalanka ylös kiertämällä käsipyörää vastapäivään.
> Ompele muutama tikki ompeleen alkuun.
> Ompele vasemmalta oikealle liikuttaen työtä tasaisin liikkein.
> Jos lanka kasaantuu työn yläpuolelle, liikuta työtä hitaammin.
> Jos lanka muodostaa solmuja työn alapuolelle, liikuta kangasta nopeammin.
> Jos lanka katkeaa, liikuta työtä tasaisemmin.
> Vältät langan katkeamisen ja mahdollisten reikien syntymisen muuttamalla suuntaa kaarevasti.

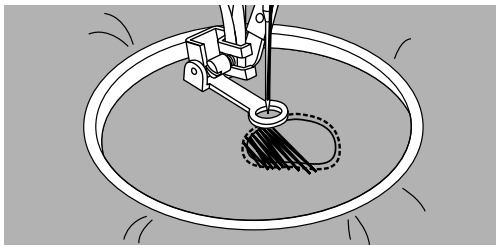

> Kun parsinta on tehty, nosta paininjalka ylös ja aktivoi syöttäjä uudelleen.

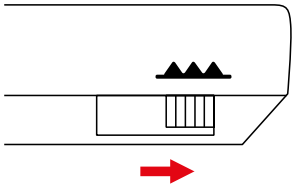

4.10 Reunojen huolittelu

Siksak-ommel sopii kaikkien kankaiden huolitteluun. Käytä parsinlankaa ohuille kankaille.

Edellytys:

- Kankaan reunan tulisi olla litteä ja suora, ei rullalla.

> Asenna siksak- tai overlock-jalka paikalleen.
> Älä aseta liian pitkää tikinpituutta.
> Valitse ompeleen valitsimella «B».
> Älä aseta liian leveää ommelleveyttä.

> Ohjaa kankaan reunaa siksak-jalan alla siten, että neula toisella puolella lävistää kankaan ja toisella puolella ommel muodostuu kankaan reunan yli.

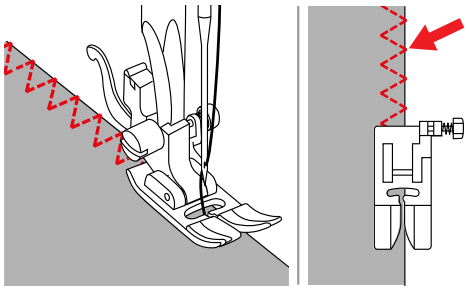

> Jotta neula lävistää toisella puolella kankaan ja toisella puolella ommel muodostuu kankaan reunan yli, ohjaa kankaan reunaa overlock-jalan ohjainlevyn (1) mukaisesti.

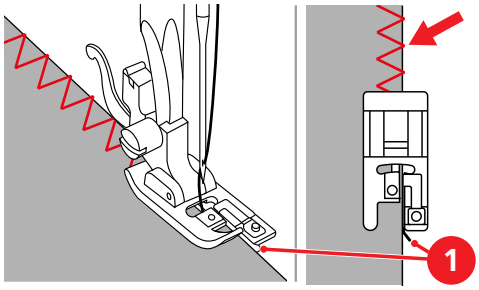

4.11 Kaksois-overlock

Kaksois-overlock löysäkudoksisten neulosten huolitteluun ja saumaukseen. Kun ompelet ohuita neuloksia, käytä trikoo- tai joustoneulaa, ettei neulos vahingoittuisi.

> Asenna siksak- tai overlock-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «F».
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Säädä ommelleveys ommeltaulukon mukaisesti.
> Kankaan reunan huolittelu siksak-jalalla: Aseta kankaan reuna paininjalan alle siten, että oikeanpuoleinen suoraommel ommellaan juuri ja juuri kankaan reunalle.

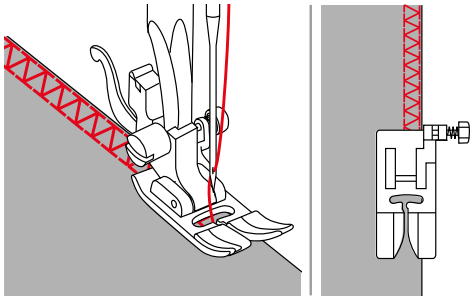

> Joustavien kankaiden ompeluun ja saumaukseen sekä vyölenkkien ompeluun: Aseta kangas nurjat puolet vastakkain. Ompele oikealta puolelta. Leikkaa reunan ylimääräinen kangas ompeleeseen saakka.

2023-06 FI 5020205.00A.09

4.12 Vari-overlock-ommel

> Asenna overlock-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «D».
> Säädä tikinpituus ja ommelleveys ommeltaulukon mukaisesti.
> Ompele niin, että kankaan reuna on overlock-jalan ohjainta vasten.

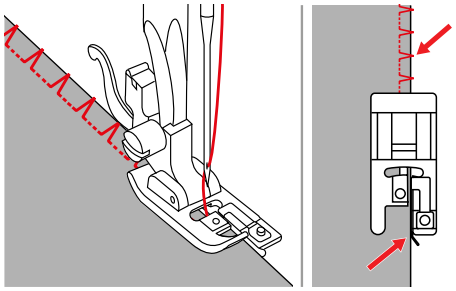

4.13 Kapea reunatikkaus

> Asenna piilo-ommeljalka, reunaommeljalka tai siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».

Piilo-ommeljalan tai reunaommeljalan käyttö:

> Aseta kankaan reuna vasemmalle piilo-ommeljalan tai reunaommeljalan ohjainta vasten.
> Säädä neulan asento vasemmalle.

Siksak-jalan käyttö:

> Ohjaa kankaan reunaa paininjalan oikeaa reunaa myöten tai pistolevyn merkintöjä pitkin.
> Säädä neulan asento oikealle.

4.14 Leveä reunatikkaus

> Asenna piilo-ommeljalka, reunaommeljalka tai siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».

Siksak-jalan käyttö:

> Ohjaa kankaan reunaa paininjalan oikeaa reunaa myöten tai pistolevyn merkintöjä pitkin.

Pistolevyn merkinnät osoittavat neulan keskiasennon ja ohjausviivan välisen etäisyyden.

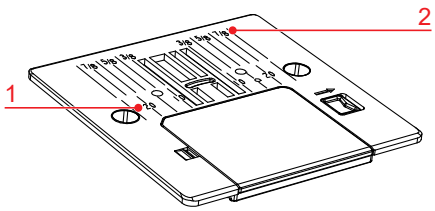

1 Etäisyys millimetreinä

2 Etäisyys tuumina

Piilo-ommeljalan tai reunaommeljalan käyttö:

> Aseta kankaan reuna vasemmalle piilo-ommeljalan tai reunaommeljalan ohjainta vasten.
> Valitse neulan asento vasemmalle haluamallesi etäisyydelle kankaan reunasta.

4.15 Reunatikkaus reunaohjainta käyttäen

Käytä ommelohjainta, kun ompelet useampia samansuuntaisia ompeleita.

> Kiinnitä reunaohjain siksak-jalkaan.
> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Voit säätää etäisyyttä vetämällä reunaohjainta vasemmalle tai oikealle.

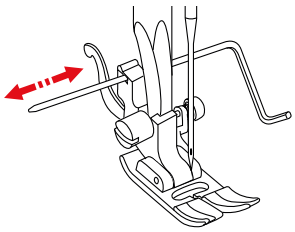

> Ompele ensimmäinen ommelrivi.
> Ompelet seuraavat rivit ja kuljeta samalla reunaohjainta edellistä ommelta pitkin.

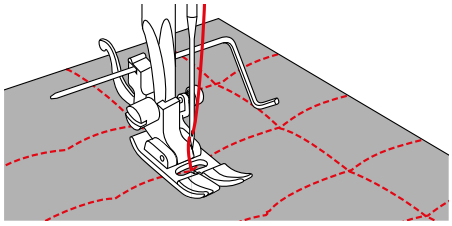

4.16 Helmakäänteiden ompelu

Kun käytät piilo-ommeljalkaa, valitse neulan asennot äärivasemmalle tai äärioikealle. Siksak-jalalla ja reunaommeljalalla kaikki neulan asennot ovat mahdollisia.

> Asenna piilo-ommeljalka, reunaommeljalka tai siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Ompele lähellä taitetta säätämällä neulan asento oikealle.
> Aseta työ paininjalan alle siten, että taitettu reuna on piilo-ommeljalan tai reunaommeljalan ohjainta vasten.

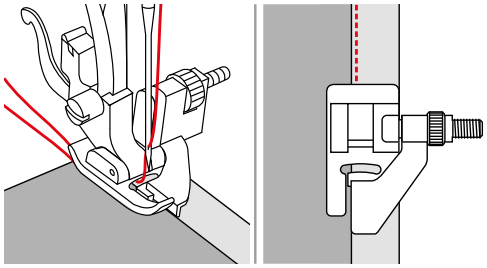

2023-06 FI 5020205.00A.09

4.17 Kapean sauman ompelu

> Asenna saumausjalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Taita kankaan reunaa noin 3 mm ja taita uudelleen. Taita ommeltavan kankaan reunan ensimmäiset 5 cm tällä tavoin.

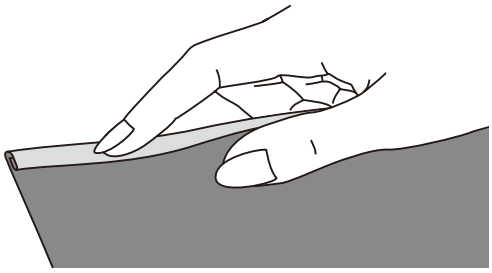

> Aseta kankaan reuna paininjalan alle nurja puoli ylöspäin noin paininjalan pituuden verran päädystä.
> Ompele 4–5 tikkiä.
> Nosta neulat ja paininjalka yläasentoon.
> Vedä kangasta noin 10–15 cm taaksepäin. Älä katkaise lankoja.
> Pidä vasemmalla kädellä neljää lankaa. Vie oikealla kädellä kankaan reuna saumausjalan ohjausvakoon.

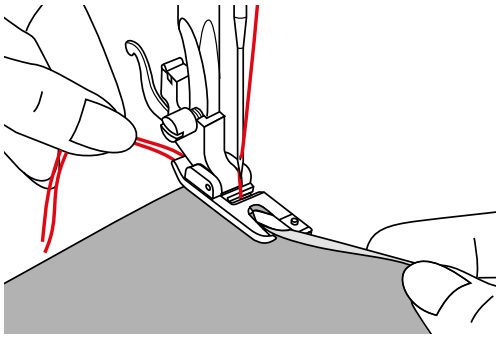

> Laske paininjalka.
> Jatka hitaasti ompelua ja taita samalla kevyesti kankaan leikkuureunaa saumausjalan edeltä ja pysy vasemmalla. Vie kankaan reunaa tasaisesti saumausjalan ohjausvakoon ja ompele.

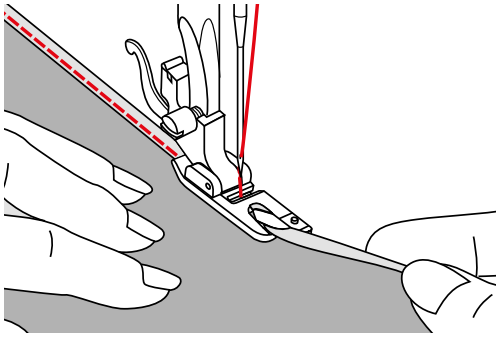

4.18 Piilo-ompeleen ompelu

Näkymätön helmakäänne keskipaksuille ja paksuille puuvilla- ja villakankaille sekä neuloksille.

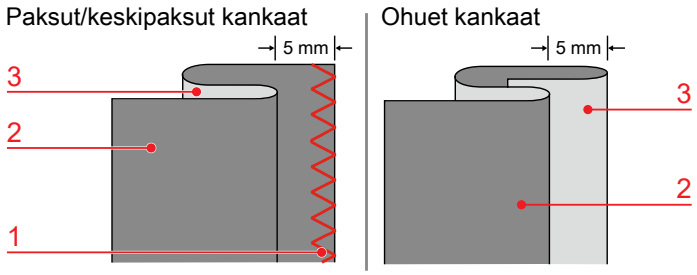

1 Huolitteluommel
2 Kankaan nurja puoli
3 Kankaan oikea puoli

Jäykkien kankaiden ompeluun sopii piilo-ommel «J». Joustaville kankaille puolestaan sopii joustava piilo-ommel «E».

Edellytys:

- Paksujen ja keskipaksujen kankaiden reunat on huoliteltu.

> Asenna piilo-ommeljalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «E» tai «J».
> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Taita kangas kuvan mukaisesti nurja puoli ylöspäin.
> Aseta kangas paininjalan alle.
> Pyöritä käsipyörää vastapäivään, kunnes neula on äärivasemmalla.
Neulan tulisi lävistää kankaan taitos (3) vain juuri ja juuri. Jos se ei lävistä, muuta ommelleveyttä tarpeen mukaan.
> Säädä ohjain (2) kiertosäädintä (1) kiertämällä niin, että ohjain on täsmälleen taitoksen päällä.

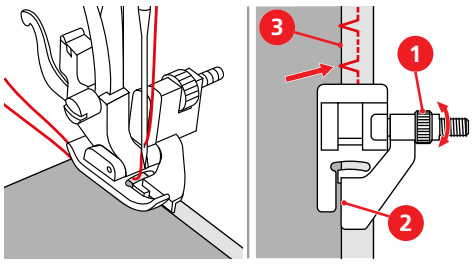

> Ompele hitaasti ja ohjaa samalla kangasta ohjaimen reunalla.

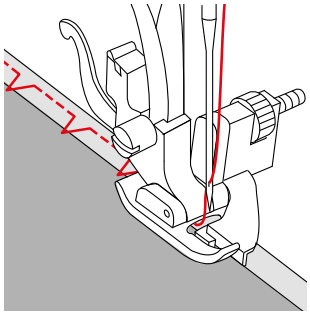

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Käännä kangas.

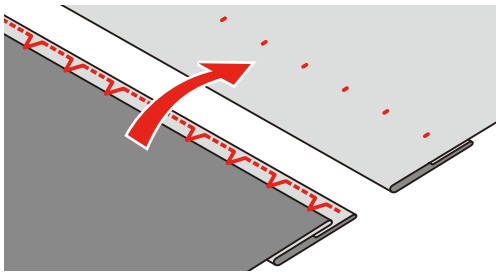

4.19 Näkyvän päärmeen ompelu

Näkyvä joustava helmakäänne sopii erityisesti joustaville puuvilla-, villa- ja keinokuituneuloksille.

Joustaville kankaille suositellaan näkyväksi päärmeeksi lycra-ommelta tai vahvistettua siksakia.

Joustamattomille kankaille suositellaan näkyväksi päärmeeksi universal-ommelta tai vahvistettua suoraommelta.

> Asenna siksak-jalka tai yläsyöttäjä paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella haluamasi ommel.
> Aseta tikinpituus ommeltaulukon mukaisesti.
> Säädä paininjalan puristusta tarpeen mukaan.
> Taita ja silitä käänne, harsi tarvittaessa.
> Ompele käänne työn oikealta puolelta.
> Leikkaa työn nurjalta puolelta käänteen ylimääräinen reuna pois.

4.20 Yhdistävän tasosauman ompelu

Tasosauma sopii erityisen hyvin paksuille tai nukkapintaisille materiaaleille, kuten frotee, huopa, nahka. Sopivia ompeleita ovat vahvistettu overlock, universal-ommel, lycra-ommel ja jousto-overlock.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «H».
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Aseta kankaan reunat päällekkäin.
> Ompele päällimmäisen kankaan reunaa pitkin. Neula pistää oikealla ääriasennossa ylemmän kankaan reunan yli, näin saumasta tulee litteä ja kestävä.

4.21 Harsinta

Kun ompelet harsintaommelta käytä ohutta parsinlankaa. Se on helpompi poistaa kun harsintaommelta ei enää tarvita. Suositeltava tikinpituus on 3,5–4 mm. Harsintaommel sopii useiden kangaskerrosten harsintaan.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Aseta tikinpituudeksi «4».
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Neulaa projektisi kerrokset yhteen siten, että ne pysyvät harsinnan ompelun aikana yhdessä eivätkä liiku eri suuntiin.

5 Koristeompeleet

5.1 Yhteenveto koristeompeleista

Kankaasta riippuen voidaan käyttää yksinkertaisempia tai vaativampia koristeompeleita.

Koristeompeleet, jotka koostuvat yksinkertaisista suoraompeleista, toimivat erityisen hyvin ohuissa kankaissa.

Koristeompeleet, jotka koostuvat satiiniompeleista, toimivat erityisen hyvin paksuissa kankaissa.

Parhaan tikinmuodostuksen saat käyttämällä samanväristä ja -laatuista lankaa ylä- ja alalankana sekä tukimateriaalia työn alapuolella. Käytä nukkapintaisten materiaalien yläpinnalla vesiliukoista tukimateriaalia estämään ompeleen uppoamisen pehmeään pintaan ja joka on helppo poistaa ompelun jälkeen.

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	K	Satiiniommel	Koristeompeluun. Keskipaksujen tai paksujen kankaiden somistamiseen ja koristeluun.	Siksak-jalka	0,5 –1,0	6,0
	D	Vari-overlock-ommel	Simpukkareunoihin ohuisiin ja pehmeisiin neuloksiin ja kankaisiin.	Siksak-jalka	2,0 – 3,0	6,0
	C	Kenno-ommel	Koristeompeluun. Smokkipoimutukseen.	Siksak-jalka	S1	3,0 – 6,0
	E	Firenzeläisommel	Joustava koristeommel. Neulosten koristeompeluun. Sopii myös erinomaisesti tilkkutöihin.	Siksak-jalka	S1	6,0
	F	Kaksois-overlock	Kahden kankaan toisiinsa ompeluun siten, että ne näyttävät olevan erillään toisistaan.	Siksak-jalka	S1	6,0
	G	Fagottiommel	Kahden kankaan toisiinsa ompeluun siten, että ne näyttävät olevan erillään toisistaan. Smokkipoimutukseen.	Siksak-jalka	S1	3,0 – 6,0
	K	Koristeommel	Koristeompeluun.	Siksak-jalka	S1	6,0
	B	Koristeommel	Koristeompeluun.	Siksak-jalka	S2	6,0
	C	Koristeommel	Perinneompeleisiin ja koristeompeluun.	Siksak-jalka	S2	6,0
	E	Koristeommel	Koristeompeluun.	Siksak-jalka	S2	6,0
	G	Koristeommel	Koristeompeluun.	Siksak-jalka	S2	6,0

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	K	Koristeommel	Koristeompeluun.	Siksak-jalka	S2	6,0

5.2 Tikkitiheyden muuttaminen

Satiiniompeleessa voidaan tikinpituutta muuttamalla muuttaa tikkitiheyttä. Kun tikinpituus on lyhyt, tikkien etäisyys toisistaan pienenee, jolloin tikki vaikuttaa tiheämmältä. Kun tikinpituus on pidempi, tikkien etäisyys toisistaan kasvaa, jolloin tikki vaikuttaa harvemmalta.

> Valitse ompeleeksi «K».
> Aseta tikinpituus.
> Kun muutat tikinpituutta, myös tikkitiheys muuttuu.

5.3 Poimutusompeleet

Poimuttaminen

Sopii ohuille ja keskipaksuille kankaille. Vaatteiden ja koristetekstiilien somistamiseen.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «A».
> Aseta ommelleveydeksi «0».
> Aseta tikinpituudeksi «4».
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Aseta langankireydeksi «2» tai pienempi.
> Vedä ylä- ja alalankaa esiin noin 5 cm.
> Ompele noin paininjalan etäisyydellä kankaan reunasta. Päättele alussa parilla pistolla. Jätä lopuksi noin 10–12 cm pitkät langanpäät.
> Ompele toinen linja noin 5 mm:n etäisyydellä edellisestä. Päättele alussa parilla pistolla. Jätä lopuksi noin 10–12 cm pitkät langanpäät.
> Vedä alalangoista ja jaa rypytys tasaisesti.

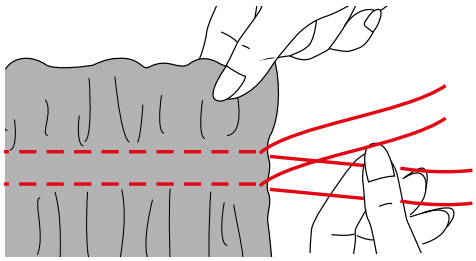

Smokkipoimutus

Poimutuksen päälle ommeltavaa koristeommelta kutsutaan smokkipoimutukseksi. Tällä tekniikalla voidaan koristella esimerkiksi puseroita tai hihansuita. Smokkipoimutus antaa kankaalle pinnoitusta ja joustavuutta. Smokkipoimutukseen sopivat seuraavat ompeleet:

- Kenno-ommel (S1, C)
- Fagottiommel (S1, G)

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «A».
> Aseta tikinpituudeksi «4».
> Aseta langankireydeksi «2» tai pienempi.
> Harsi 1 cm:n etäisyydellä toisistaan.
> Solmi langanpäät toisessa päässä.

> Vedä toisessa päässä alalangoista ja jaa rypytys tasaisesti.
> Sido langanpäät.
> Valitse kenno-ommel tai fagottiommel.
> Aseta ommelleveydeksi «6».
> Aseta langankireydeksi «4».
> Ompele koristeommel poimutusompeleiden väliin.

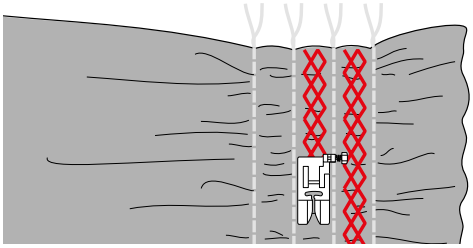

> Poista harsitut langat.

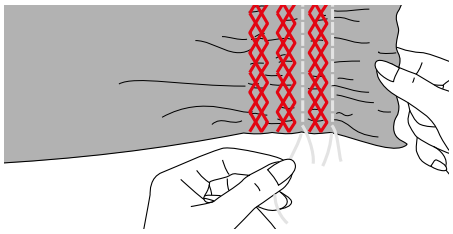

5.4 Siirtymäpistot

Yhdistävä sauma fagottiompeleella

Fagottiompeleella voidaan ommella kaksi kangasta kiinni pienen etäisyyden päähän toisistaan. Ommelta käytetään puseroiden ja lastenvaatteiden koristeluun. Tästä ompeleesta tulee koristeellisempi, kun käytetään paksumpaa lankaa.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «G».
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Aseta ommelleveydeksi «6».
> Harsi kahden kankaan käännetyt reunat 4 mm:n etäisyydelle toisistaan pesussa irtoavalle tukikankaalle.

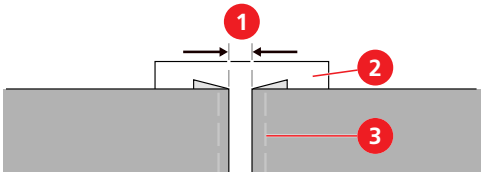

1 Etäisyys 4 mm
2 Pesussa irtoava tukikangas
3 Harsinlangat

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Aseta paininjalka keskelle kankaiden reunojen väliin ja ompele.

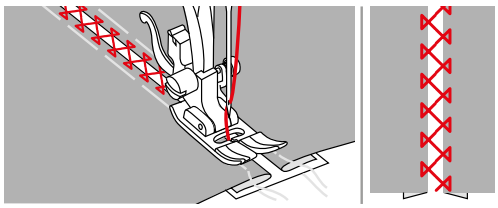

> Poista ompelun jälkeen tukikangas ja harsinlangat.

Yhdistävä sauma kaksois-overlockilla

Kaksois-overlockilla voidaan ommella kaksi kangasta kiinni pienen etäisyyden päähän toisistaan. Ommelta käytetään puseroiden ja lastenvaatteiden koristeluun. Tästä ompeleesta tulee koristeellisempi, kun käytetään paksumpaa lankaa.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «F».
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S1».
> Aseta ommelleveydeksi «6».
> Harsi kahden kankaan käännetyt reunat 4 mm:n etäisyydelle toisistaan pesussa irtoavalle tukikankaalle.

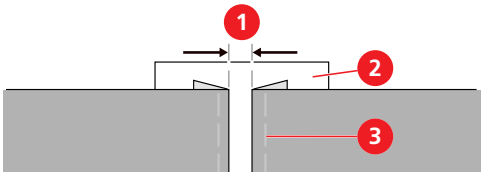

1 Etäisyys 4 mm
2 Pesussa irtoava tukikangas
3 Harsinlangat

> Aseta paininjalka keskelle kankaiden reunojen väliin ja ompele.

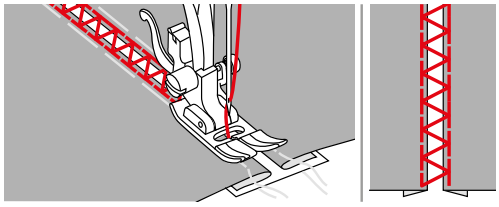

> Poista ompelun jälkeen tukikangas ja harsinlangat.

5.5 Reunojen huolittelut

Simpukkareuna vari-overlock-ompeleella

Vari-overlock-ompeleella voidaan tehdä simpukkareuna ohuisiin ja pehmeisiin neuloksiin ja kankaisiin.

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «H».

> Aseta haluamasi tikinpituus.
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Käännä kangasta noin 5 mm sisään. Aseta kangas paininjalan alle siten, että neula osuu oikealla juuri ja juuri kankaan reunan viereen ilmaan.

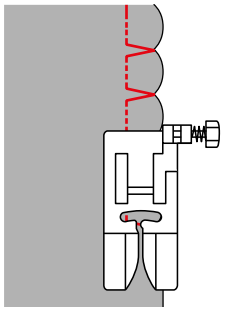

Simpukkareuna satiiniompeleella

Aaltomuotoista, satiiniompeleella tehtyä saumaa voidaan käyttää puseron kaula-aukon tai neulosten reunojen koristeluun.

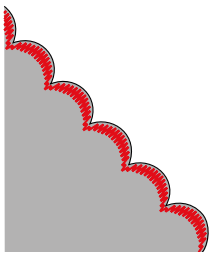

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «K».
> Valitse haluamasi tikinpituus.
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Ompele noin 1 cm:n etäisyydeltä kankaan reunasta.
> Leikkaa kangas varovasti ommelta myöten.

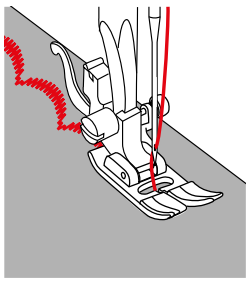

2023-06 FI 5020205.00A.09

6 Napinlävet

6.1 Yhteenveto napinlävistä

Jotta koneella voidaan ommella napinläpi automaattisesti, siinä on yksivaiheinen napinläpiohjelma. Napinläpeen tulevan napin voi myös kiinnittää koneella.

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	–	1-vaiheinen napinläpiommel	Ohuet ja keskipaksut kankaat; puserot, leningit, kodin tekstiilit.	Napinläpijalka	0,3 – 0,5	4,0 – 6,0

6.2 Napinläven merkitseminen

> Merkitse napinläpien paikat kankaaseen.

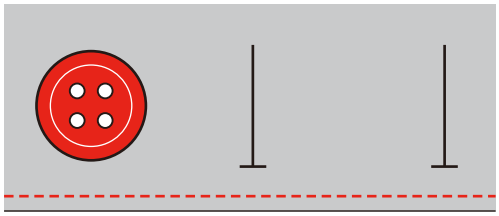

6.3 Napinläven pituuden määrittäminen

Napinläven koko määritetään automaattisesti, kun nappi laitetaan automaattinapinläpijalkaan. Napinläven enimmäispituus on 3 cm (1 $^{3}/_{16}$ tuumaa). (Napin halkaisijan + paksuuden summa.)

> Asenna automaattinapinläpijalka paikalleen.
> Vedä nappipidike esiin ja aseta nappi siihen.

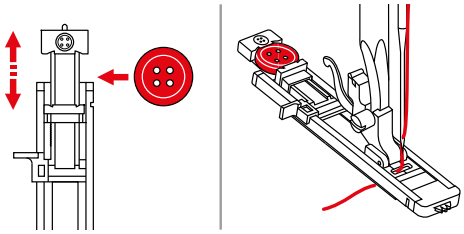

– Napinläpi ommellaan nappiin sopivaksi.

6.4 Napinläven vahvistaminen

Kun napinläpiä ommellaan joustavalle kankaalle tai takkikankaalle, kiinnitä punoslanka napinläpijalan alle. Punoslanka kulkee napinläpijalan mukana. Punoslangaksi sopivat helmilanka tai hieno virkkauslanka.

> Asenna automaattinapinläpijalka paikalleen.
> Vedä nappipidike esiin ja aseta nappi siihen.

> Vie lanka paininjalan takaosassa olevaan koukkuun ja tuo se sitten paininjalan alle.

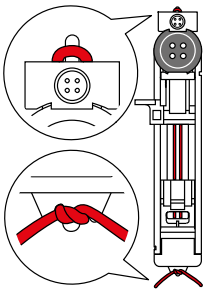

> Kiinnitä langan molemmat päät paininjalan edessä olevaan koukkuun, ohjaa ne uriin ja sido väliaikaisesti yhteen.
> Aseta tikinpituus ja ommelleveys.
> Laske paininjalka.
> Paina napinläpivipua kunnolla alas ja kevyesti taaksepäin, kunnes se lukittuu.
> Aloita ompelu painamalla jalkasäädintä.

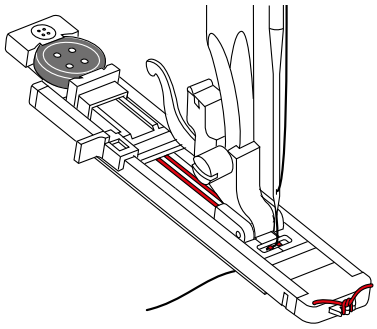

– Napinläven reunat ommellaan punoslangan päälle.

> Vedä punoslanka napinläpeen, kunnes silmukka häviää napinläven salvan alle.
> Vie punoslangan päät työn nurjalle puolelle silmäneulalla ja solmi tai päättele ne.

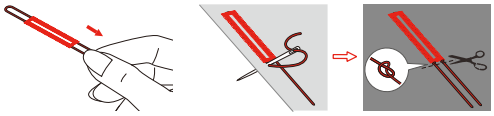

6.5 Koeompelun tekeminen

Suorita koeompelu aina samalle kankaalle mitä käytät projektissasi: Käytä koeompelussa myöskin samaa tukimateriaali ja samaa napinläpeä. Koenapinläpi tulisi myös ommella samaan suuntaan. Muuta asetuksia koeompelun jälkeen tarpeen mukaan kunnes lopputulos on sopiva.

> Ompele koenapinläpi.
> Tarkista, ovatko asetukset sopivat. Muuta tarvittaessa napinläven pituutta, tikinpituutta ja ommelleveyttä.

6.6 Automaattinapinläven ompelu

> Asenna automaattinapinläpijalka paikalleen.
> Vedä nappipidike esiin ja aseta nappi siihen.
> Työnnä nappipidikettä takaisin, kunnes se on napissa kiinni.
– Napinläven pituus määritetään.
> Vie lanka paininjalan aukosta läpi ja aseta se sitten paininjalan alle.
> Valitse ompeleen valitsimella yksivaiheinen napinläpi.
> Aseta ommelleveydeksi 4–6.
> Säädä säätöpyörällä haluamasi tikinpituus napinläpisymbolin alueella.

> Aseta kangas paininjalan alle siten, että keskiviivan merkintä on kohdistettu aloituskohtaan (1).

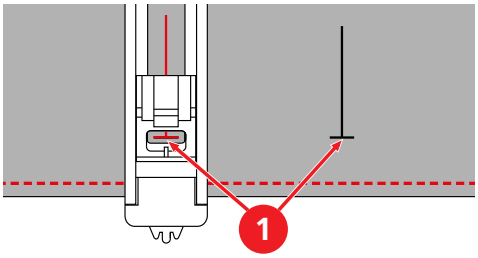

> Paina napinläpivipua kunnolla alas ja kevyesti taaksepäin, kunnes se lukittuu.

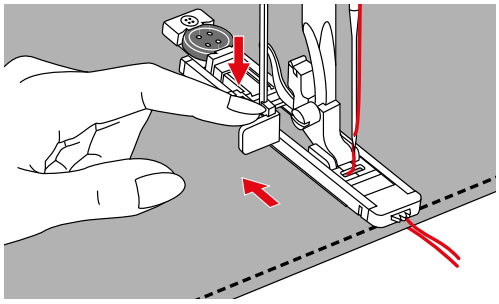

> Pidä ylälankaa pystysuorassa automaattinapinläpijalkaan nähden.

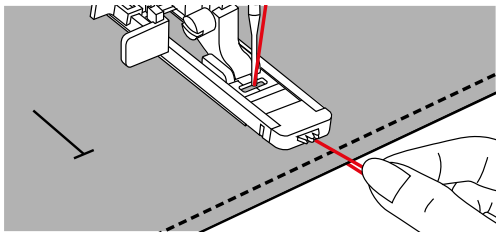

> Aloita ompelu painamalla jalkasäädintä.
  – Napinläpi ommellaan paininjalan etuosasta taaksepäin.

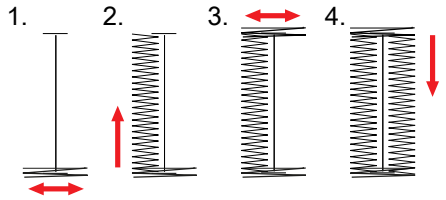

> Kun napinläpi on valmis eli napinläven reuna osuu sen päätyyn, pysäytä kone.
> Nosta paininjalka ylös, ota kangas pois koneesta ja leikkaa lanka.
> Vedä ylälanka kankaan nurjalle puolelle ja solmi se.
> Jos napinläven ompelu täytyy keskeyttää, vedä napinläpivipua eteenpäin ja ompele 2–3 tikkiä, kunnes ompelutapa on vaihtunut.
> Kun haluat ommella uuden napinläven, paina napinläpivipua taaksepäin.
> Kun olet ommellut viimeisen napinläven, nosta napinläpivipu vasteeseen saakka.

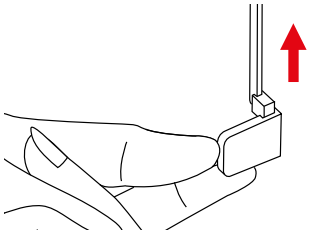

6.7 Napinläven aukileikkaaminen

> Jotta ommelta ei leikattaisi, kiinnitä aivan napinläven päätytikkien viereen molempiin päihin hakaneula.
> Avaa aukko ratkojalla.

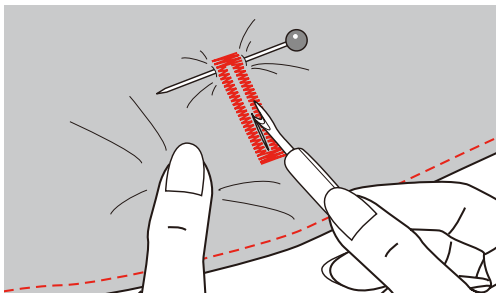

6.8 Nappien kiinnitys

Napinkiinnitysohjelmalla voidaan ommella nappeja, joissa on 2 tai 4 reikää, tai neppareita tai kiinnikkeitä.

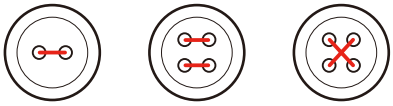

> Asenna siksak- tai napinkiinnitysjalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «B».
> Laske syöttäjä ala-asentoon.
> Valitse työhön sopiva nappi.
> Jos napissa on 4 reikää, ompele ensin etummaiset reiät.
> Valvo reikien etäisyyttä kiertämällä käsipyörää. Muuta tarvittaessa ommelleveyttä.

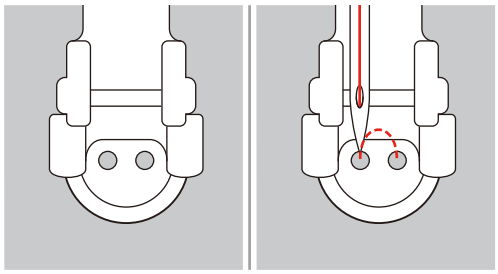

> Pidä langanpäistä kiinni, kun aloitat ompelun.
> Ompele koneella muutama tikki. Jotta nappi pysyy hyvin kiinni, ompele noin 10 tikkiä.
> Leikkaa langanpäät noin 10 cm:n pituisiksi napin kiinnitysompeleen vahvistamista varten.
> Vie ylälanka yhdestä napin reiästä napin alapuolelle ja kierrä napin kiinnitysompeleen ympäri.
> Vie ylälanka kankaan nurjalle puolelle ja solmi.

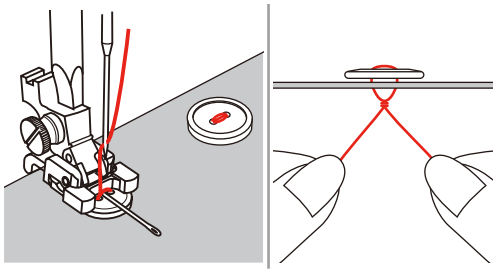

2023-06 FI 5020205.00A.09

7 Tilkkutyöt

7.1 Yhteenveto tilkkuilijan ompeleista

Ompeleet	Ommelryhmä	Nimi	Käyttö	Suositeltu paininjalka	Tikinpituus	Ompeleen leveys
	G	Fagottiommel	Kahden kankaan toisiinsa ompeluun siten, että ne näyttävät olevan erillään toisistaan. Tilkkuilu, Crazy Patchwork -tekniikka, koristelu ja somistaminen.	Siksak-jalka	S1	6,0
	I	Sulkaommel	"Crazy Patchwork" -tekniikkaan ja koristeluun.	Siksak-jalka	S1	6,0
	D	Pykäpisto	Applikointiin, koristeompeluun, somistamiseen ja koristenauhojen kiinnittämiseen	Siksak-jalka	S2	6,0

7.2 Applikointi

Pykäpistoilla tehty applikointi näyttää käsin tehdyltä.

> Aseta applikointikuvio kankaalle ja harsi, neulaa tai silitä se kaksipuoleisella tukimateriaalilla.
> Asenna siksak-jalka tai avoin koruommeljalka paikalleen.
> Säädä ompeleen valitsin asentoon «D».
> Valitse tikinpituuden valitsimella «S2».
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Ohjaa ommellessasi kangasta siten, että neula lävistää kankaan applikointikuvion ulkoreunalla.
> Kun ompelet kulmaa, pysäytä kone neula alhaalla applikointikuvion ulkoreunalle. Nosta paininjalka ja vaihda ompelusuuntaa kääntämällä kangasta neulan kohdalta.

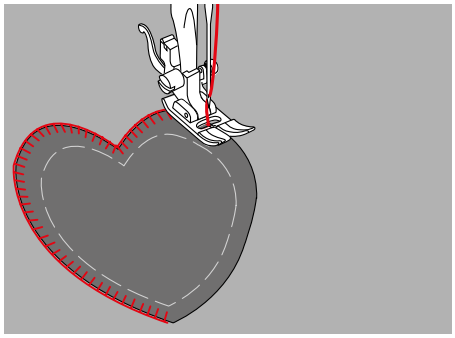

7.3 Käsivarainen tikkaus

Käsineet, joissa kumi- tai muu tarttuva pinta helpottavat työn ohjaamista.

Apupöydän käyttämistä suositellaan. Aloita tikkaus työn keskeltä ja työskentele kohti reunoja liikuttaen työtä pehmein kaarevin liikkein eri suuntiin kunnes haluamasi kuvio on valmis. Käsivarainen tikkaus ja parsinta, molemmat perustuvat samaan käsivaraisen liikkeen tekniikkaan.

Kiemuratikkaus peittää tasaisena jatkuvana ompeleena koko työn pinnan. Tikkauslinjat ovat pyöristettyjä eivätkä ompeleet koskaan risteä.

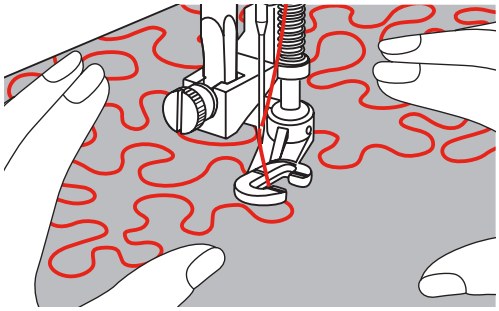

Edellytys:

- Kiinnitä päällikangas, vanu ja vuori yhteen nuppineuloilla tai harsimalla.

> Laske syöttäjä ala-asentoon.
> Irrota paininjalan pidike ja kiinnitä käsivarainen kirjontajalka tai kirjonta-/parsintajalka paikalleen paininjalan varteen.
  – Vivun (1) täytyy olla neulan kiristysruuvin (2) yläpuolella.
> Paina käsivaraista kirjontajalkaa tai kirjonta-/parsintajalkaa alhaalta päin etusormellasi tiukasti ja kiristä ruuvi (3).

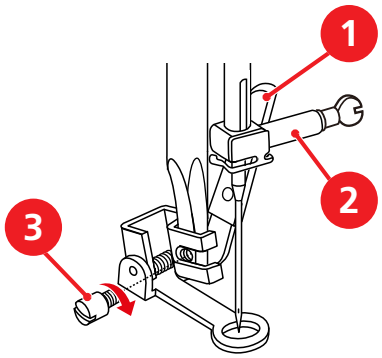

> Aseta tikinpituudeksi «0».
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Muuta tarvittaessa työn ylälangan kireyttä.
> Aloita ompelu painamalla jalkasäädintä.
> Ohjaa työtä käsillä kuin kehyksellä pitämällä molemmat kädet paininjalan lähellä.
> Jos lanka kasaantuu työn yläpuolelle, liikuta työtä hitaammin.
> Jos lanka muodostaa solmuja työn alapuolelle, liikuta kangasta nopeammin.

7.4 Tilkkutyön ompelu

Tilkkutyökappaleiden ompelu yhteen

> Asenna siksak- tai tilkkutyöjalka paikalleen.
> Valitse ompeleen valitsimella «A».
> Säädä tikinpituuden valitsimella haluamasi tikinpituus arvoalueella 1–3.
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Aseta kaksi kappaletta kerrallaan oikeat puolet vastakkain.

2023-06 FI 5020205.00A.09

> Ompele kappaleet 5 mm:n saumavaralla yhteen tai ompele tilkkutyöjalan ohjainta käyttäen.

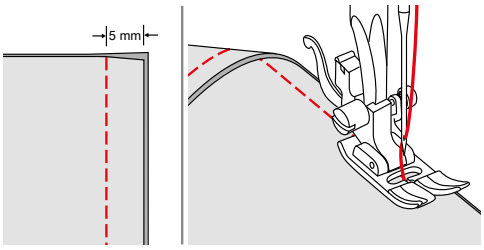

> Silitä saumavarat auki.

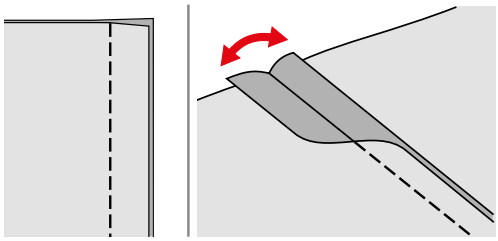

Saumojen koristelu

> Asenna siksak-jalka paikalleen.
> Valitse haluamasi koristeommel.
> Aseta haluamasi ommelleveys.
> Säädä neulan asento «keskelle».
> Jatka ompelua kankaan oikealla puolella.
> Aseta yhdistämissauma paininjalan keskiosan alle.
> Ompele sauman päältä koristeompeleella.

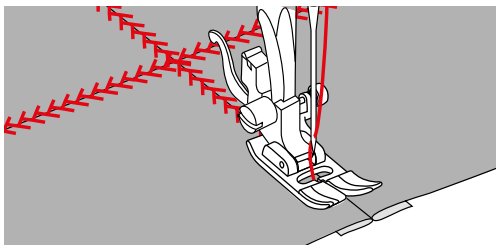

8 Ylläpito ja puhdistus

8.1 Syöttäjän puhdistaminen

Langanpätkät täytyy poistaa pistolevyn alta säännöllisesti.

⚠ VAROITUS

Elektronisesti liikkuvia osia

Vahinkovaara neulan lähellä ja sukkulan alueella.

> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.

> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.
> Irrota paininjalka ja neula.
> Laske syöttäjä ala-asentoon.

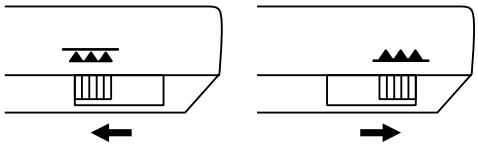

> Paina vapautuskytkintä (1) oikealle ja irrota puolansuojus (2).

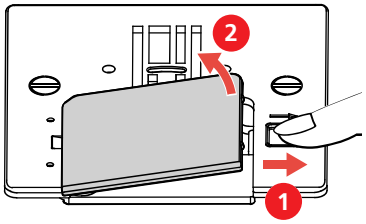

> Löysää molemmat ruuvit ja poista pistolevy.

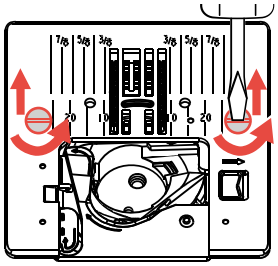

> Puhdista syöttäjä sudilla.

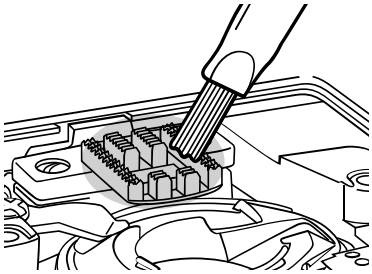

> Aseta pistolevy paikalleen. Laita molemmat ruuvit takaisin paikalleen ja kiristä ne.
> Aseta puolansuojus paikalleen.
> Nosta syöttäjä.
> Aseta neula paikalleen.
> Kiinnitä paininjalka koneeseen.

> Kytke virta koneeseen ja kone sähköverkkoon.

8.2 Sukkulan puhdistaminen

⚠ VAROITUS

Elektronisesti liikkuvia osia

Vahinkovaara neulan lähellä ja sukkulan alueella.

> Nosta paininjalka yläasentoon.
> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.

> Irrota paininjalka ja neula.
> Poista pistolevy.
> Puhdista puolakotelo sudilla.

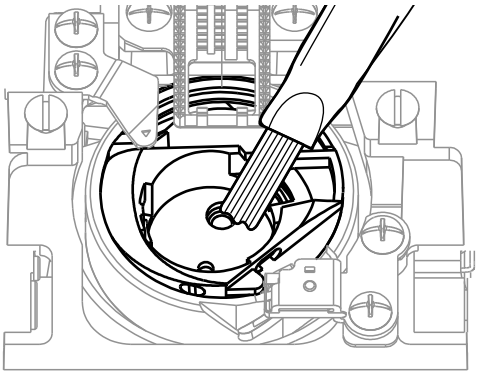

> Tuo neula yläasentoon.
> Poista puolakotelo.

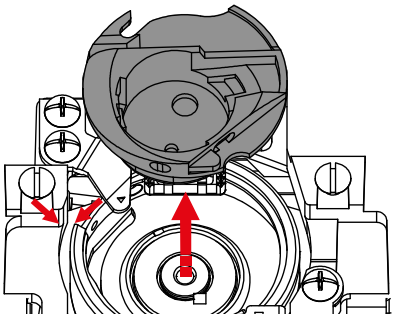

> Puhdista sukkularata sudilla.

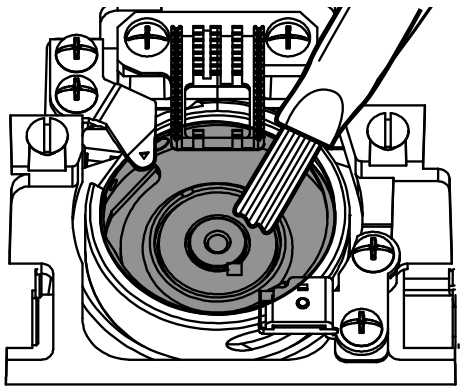

> Aseta puolakotelo paikalleen.
Huomautus: Puolakotelon ja pistolevyn merkintöjen täytyy olla samansuuntaiset.

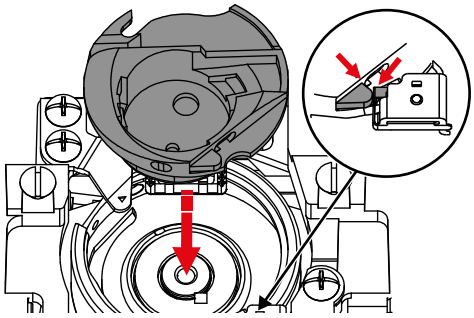

> Kiinnitä pistolevy paikalleen.
> Kiinnitä puolansuojus paikalleen.
> Kiinnitä neula ja paininjalka paikalleen.

8.3 Neulatangon voitelu

Jos neulatankoa ei voidella, se ei välttämättä liiku hyvin. Jos konetta käytetään paljon, neulatanko täytyisi voidella 6 kuukauden välein, jotta se ei jää jumiin.

⚠ VAROITUS

Elektronisesti liikkuvia osia

Loukkaantumisvaara neulatangon läheisyydessä.

> Kytke virta pois koneesta ja kone irti sähköverkosta.

> Irrota suojus (1) ja ruuvi (2).

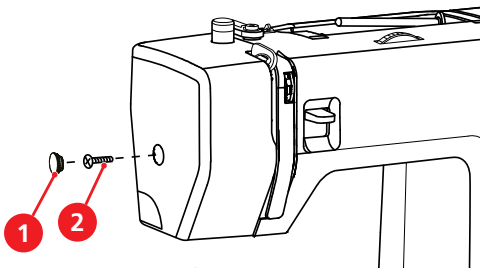

> Irrota rungon pään suojus (3).
– Kun olet irrottanut rungon pään suojuksen, huomioi liikkuvat osat.

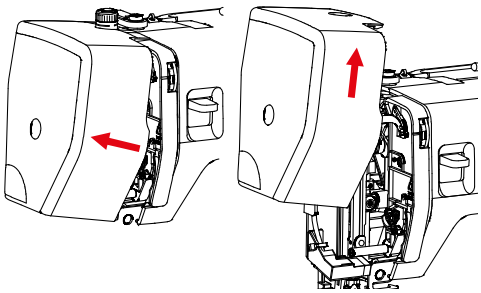

> Laita tippa öljyä neulatankoa liikuttavan koneistoon, mukaan lukien kiertokanki/neulatanko, neulatangon pidike ja neulatangon kannatin (voitele öljyllä nuolella merkityt kohdat).

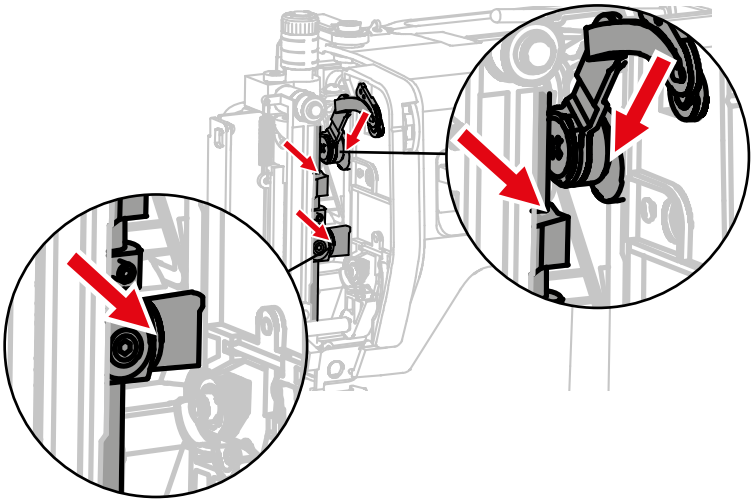

> Kierrä käsipyörää muutaman kerran ja pyyhi ylimääräinen öljy liinalla pois.
> Laita rungon pään suojus takaisin paikalleen.

9 Vianetsintä

Ongelma	Mikä aiheuttaa	Ratkaisu
Epätasainen tikinmuodostus	Ylälangan kiristys liian kireä tai liian löysä.	> Säädä ylälangan kireyttä.
	Neula on tylsä tai taipunut.	> Vaihda uusi neula ja käytä ainoastaan laadukkaita BERNINA-neuloja.
	Huonolaatuinen neula.	> Käytä laadukkaita BERNINA-neuloja.
	Huonolaatuinen lanka.	> Käytä ainoastaan korkealaatuisia lankoja.
	Väärä neula/lanka yhdistelmä.	> Käytä lankaan sopivan kokoista neulaa.
	Kone väärin langoitettu.	> Tee koneen langoitus uudelleen.
	Kangasta vedetty ommeltaessa.	> Anna kankaan syöttyä tasaisesti.
	Pölyä tai langanpätkiä puolakotelon jousessa.	> Puhdista puolakotelo (katso sivu 69).
Hyppytikkejä	Väärä neula.	> Käytä järjestelmän 130/705H neuloja.
	Neula on tylsä tai taipunut.	> Vaihda uusi neula.
	Huonolaatuinen neula.	> Käytä laadukkaita BERNINA-neuloja.
	Neula on asetettu väärin paikalleen.	> Aseta neula sen kannan litteä puoli taaksepäin neulapidikkeeseen niin ylös kuin se menee ja kiristä neularuuvi.
	Neulassa vääräntyyppinen kärki.	> Käytä ommeltavaan materiaaliin sopivaa neulaa.
Huono ommeljälki	Langanpätkiä jäänyt kirityslevyjen väliin.	> Taita pala ohutta kangasta ja vie taitekohta kiristyslevyjen väliin liikuttaen sitä edestakaisin.
	Kone väärin langoitettu.	> Langoita kone uudelleen.
	Lanka on takertunut sukkulaan.	> Irrota ylälanka ja alalankapuola, kierrä käsipyörää käsin eteen- ja taaksepäin ja poista langanpätkät.
	Väärä neula- ja lankayhdistelmä.	> Tarkista neula- ja lankayhdistelmä.

2023-06 FI 5020205.00A.09

Ongelma	Mikä aiheuttaa	Ratkaisu
Ylälanka katkeaa	Väärä neula/lanka yhdistelmä.	> Käytä lankaan sopivan kokoista neulaa.
	Ylälangan kiristys liian kireällä.	> Vähennä ylälangan kiristystä.
	Kone väärin langoitettu.	> Langoita kone uudelleen.
	Huonolaatuinen lanka.	> Käytä ainoastaan korkealaatuisia lankoja.
	Pistolevy tai sukkulan kärki on vahingoittunut.	> Toimita kone valtuutettuun bernette-huoltoon. > Vaihda pistolevy.
Alalanka katkeaa	Puolaa ei ole asetettu oikein.	> Ota puola pois kotelosta, laita se takaisin paikalleen ja vedä langasta. – Langan tulisi kulkea helposti.
	Puola on puolattu väärin.	> Tarkista puola ja puolaa oikein.
	Pistolevyn neula-aukko on vahingoittunut.	> Toimita kone valtuutettuun bernette-huoltoon. > Vaihda pistolevy.
	Neula on tylsä tai taipunut.	> Vaihda uusi neula.
Neula katkeaa	Neula on asetettu väärin paikalleen.	> Aseta neula sen kannan litteä puoli taaksepäin neulapidikkeeseen niin ylös kuin se menee ja kiristä neularuuvi.
	Kangasta vedetty ommeltaessa.	> Anna kankaan syöttyä tasaisesti.
	Paksua kangasta on työnnetty.	> Käytä sopivaa paininjalkaa paksuille kankaille. > Käytä korkeudentasoituslevyjä apuna paksujen saumojen yli ommeltaessa.
	Lanka menee solmuun.	> Käytä ainoastaan korkealaatuisia lankoja.
Kone ei käynnisty	Kone on kytketty pois päältä.	> Kytke virta koneeseen.
	Koneeseen ei ole kytketty virtaa.	> Liitä pistoke virtalähteeseen.
	Kone on rikki.	> Ota yhteyttä valtuutettuun bernette-jälleenmyyjään.
	Konetta säilytetty kylmässä.	> Ota kone kylmästä huoneen lämpöön 1 tunti ennen käyttöä. > Kytke virta koneeseen ja kone sähköverkkoon.
	Paininjalka on nostettu yläasentoon.	> Laske paininjalka ala-asentoon.
Ompeluvalo ja vapaavarren valo eivät syty	Ompeluvalo on rikki.	> Ota yhteyttä valtuutettuun bernette-jälleenmyyjään.

10 Tekniset tiedot

Kuvaus	Määrä	Yksikkö
Ompeluvalo (LED)	200	mW
Maksiminopeus	1100	Tikkiä minuutissa
Mitat (W × H × D)	416 × 174 × 299	mm
Paino	7,07	kg
Jännite (virrankäyttö)	120 (0,7) 230/240 (90)	V (A) V (W)
Äänitaso	80	dB (A)
Suojausluokka (Electrical engineering)	Suojausluokka II	

2023-06 FI 5020205.00A.09

11 Liite

11.1 Yhteenveto ompeleet

Ompeleet

Tikinpituuden valitsin	Ompeleen valitsin												
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
0 – 4													
S1													
S2													

Sisältö

A

Alalangan langoitus ... 33
Alalangan puolaus ... 31
Apupöytä ... 20
Automaattipäättely ... 39

H

Hienosäädön säätöpyörä ... 38
Hyötyompeleet ... 42

J

Jalkaosan asennus paikalleen ... 23
Jalkasäätimen kytkeminen koneeseen ... 17

K

Kolmoisneulan langoitus ... 30
Koneen liittäminen sähköverkkoon ... 17
Koneen yleiskuva
- Kone edestä ... 9
- Kone takaa ... 11
- Kone ylhäältä ... 10

Koristeompeleet ... 56
Korkeudentasoituslevyt ... 40
Kulmien ompelu ... 41

L

Langoituksen valmistelu ... 26
Langoitus kaksoisneulalla ompelua varten ... 30
Lankarullan asettaminen paikalleen ... 19
Lankarullan pidikekiekon asettaminen paikalleen ... 18
Lankaverkon käyttäminen ... 18

N

Napinlävet ... 61
Neula ja lanka ... 15
Neula- ja lankayhdistelmä ... 16
Neula ylhäällä/alhaalla ... 21
Neula, lanka, kangas ... 13
Neulan asento oikealle/vasemmalle ... 22
Neulan vaihtaminen ... 21
Neulat, yhteenveto ... 14

O

Ommelvalinta ... 36
Ompeleen leveys ... 37
Ompeleen valitsin ... 36
Ompelun maksiminopeuden asettaminen ... 17
Ompelunopeuden säätö ... 17
Ompelutaso ... 19

P

Paininjalan pidikkeen vaihtaminen ... 24
Paininjalan puristuksen säätö ... 24
Paininjalan vaihtaminen ... 23
Paininjalka ylös/alas ... 23
Jalkaosan irrottaminen ... 23
Pääkytkin ... 17
Päättely ... 39
Päättelyvipu ... 39

R

Reunaohjaimen kiinnittäminen paikalleen ... 24

S

Sormisuojuksen kiinnittäminen paikalleen ... 25
Sukkulan puhdistaminen ... 69
Symbolien selitykset ... 8
Syöttäjän nostaminen ja laskeminen ... 20
Syöttäjän puhdistaminen ... 68

T

Tarvikekaappi ... 19
Tarvikkeiden yhteenveto ... 11
Tekniset tiedot ... 74
Tikinpituus ... 37
Toinen lankatappi ... 18
Turvaohjeet ... 5

V

Vaikeiden materiaalien ompelu ... 41
Vianetsintä ... 72
Virran kytkeminen koneeseen ... 17

Y

Yhteenveto: paininjalat ... 12

2023-06 FI 5020205.00A.09

Ylälangan kireys 37
Ylälangan pujotus 26
Ympäristön suojelu 7

www.bernette.com/b05ACADEMY

2023-06 FI
5020205.00A.09
© BERNINA International AG
Steckborn CH, www.bernina.com